

техническо задание за открит конкурс

за идейна концепция
за реконструкция и преустройство
на сградата на Техникум по текстил
в Център за съвременно изкуство
Кристо и Жан-Клод,
Габрово

ОБЩИНА ГАБРОВО

CJC

CHRISTO AND JEANNE-CLAUDE CENTER

Съдържание

03	Въведение
06	История на инициативата, стратегическа цел, проектни задачи и очакван резултат
16	Контекст Географски Исторически Функционален
31	Обществени нагласи и препоръки
33	План за провеждане на конкурса и етапи за реализация на инвестиционното намерение
40	Конкурсната зона
47	Сградата – съществуващо положение
61	Проектиране
88	Обем и съдържание на материалите за представяне
92	Авторски права
93	Обхват на инвестиционните проекти

Възложител на този конкурс е Кметът на Община Габрово.

Община Габрово кани за участие в открит конкурс за проект по реда на чл. 18, ал. 1, т. 11 от ЗОП за изготвяне на идейна концепция за реконструкция и преустройство на сградата на техникум по текстил в Център за съвременно изкуство Кристо и Жан Клод, Габрово, който да се превърне в културна, обществена и образователна институция с международен профил и съществена роля за идентичността и икономиката на града и региона. Конкурсът се провежда по реда, описан в това задание. Този документ съдържа условията на конкурса, поставя задачите пред участниците и изяснява характеристиките на пространството.

Получените предложения ще бъдат разгледани от международно жури. Конкурсните проекти, класирани на първо, второ, трето, четвърто и пето място получават награда по 20 000 евро без ДДС.

След провеждането на конкурса, ще се проведе процедура на договаряне без предварително обявление на основание чл. 79, ал. 1, т. 9 от ЗОП. Покани за участие в процедурата ще бъдат изпратени на първите пет класирани кандидати в проведения конкурс. Те трябва да представят оферти, съдържащи разработени идейни проекти. Индикативният срок за представяне на оферти е два месеца. Поканените за участие в договарянето следва да разполагат с екип от проектанти с пълна проектантска правоспособност по всички части на инвестиционното проектиране, както и изложбен дизайнер, дизайнер осветление, консултант по достъпност. Този етап ще приключи със сключване на договор за възлагане на: изготвяне на инвестиционен работен проект по всички необходими проектни части, вкл. за интериор (оборудване, обзавеждане и дизайн на постоянните изложби), и упражняване на авторски надзор.

По време на проектирането ще бъде организиран процес за ангажиране на разнообразни заинтересовани лица с цел идентифициране специфичните нужди на различните типове ползватели на сградата. От проектантите ще се очаква да участват активно в този процес и да се съобразят със събраната информация. Индикативният срок за изработка на работния проект и интериорните решения е 125 дни.

Конкурсът ще се финансира със средства по проект „Брегове на съвременното — комплекс от мерки по Програма „Развитие на регионите 2021–2027“, финансиран по Програма *Развитие на регионите 2021 – 2027*, договор за безвъзмездна финансова помощ №BG16FFPR003-2.006-0124-C01.

Индикативни стойности и срокове при реализация на проект Център за съвременно изкуство Кристо и Жан-Клод:

- изготвяне на инвестиционен проект във фаза „работен проект“ и авторски надзор: 1 000 000 евро без ДДС.
- строително-монтажни работи, обзавеждане и оборудване: 11 261 103 евро без ДДС.

Срок за изпълнение на строително-монтажните работи от датата на подписване на протокол за откриване на строителна площадка и определяне на строителна линия и ниво (приложения № 2 и 2а към чл. 7, ал. 3, т. 2 от Наредба № 3/31.07.2003) и приключва с приемането на строежа с Констативен акт за установяване годността за приемане на строежа (Приложение № 15), съгласно чл. 7, ал. 3, т. 15 от Наредба № 3 за съставяне на актове и протоколи по време на строителството и подписване на констативен протокол до крайния срок за периода на допустимост за извършване на разходи по договор за БФП №BG16FFPR003-2.006-0124-C01 – 07.11.2028.

Конкурсната документация и всички нейни приложения са достъпни в деня на публикуване на обявлението в Регистъра на Агенция Обществени поръчки, в профила на купувача на Община Габрово <https://app.eop.bg/buyer/14928> в обособената електронна преписка на процедурата.

Информация за този конкурс се публикува и на уебсайта на Център Кристо и Жан-Клод. Уебсайтът се обновява периодично с новини, отговори на въпроси, пояснения към условията и друга свързана информация.

история на инициативата, стратегическа цел, проектни задачи и очакван резултат

ИСТОРИЯ НА ИНИЦИАТИВАТА,
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ,
ПРОЕКТНИ ЗАДАЧИ
И ОЧАКВАН РЕЗУЛТАТ

История на инициативата

ИСТОРИЯ НА ИНИЦИАТИВАТА,
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ,
ПРОЕКТНИ ЗАДАЧИ
И ОЧАКВАН РЕЗУЛТАТ

08

На 31 май 2020 светът се сбогува с един от най-обичаните и популярни творци на нашето време – роденият в Габрово Кристо.

Идеята за Център Кристо и Жан-Клод в град Габрово не е нова. На 14 януари 1992 местният вестник „100 вести“ предлага постоянна изложба на проектите на Кристо и Жан-Клод. През 2008 Сдружение *Нашето по-голямо Габрово*, ръководено от издателя на вестника Иван Господинов, предлага в града да бъде построен арт център на тяхно име. Общинският съвет одобрява инициативата с Решение 113 от 19 юни 2008.

Съгласно споразумение, подписано от Кристо и братята му – Стефан и Анани Явашеви през 2013, Община Габрово получава гарение от 50 постера и се ангажира да създаде Център за съвременно изкуство Кристо и Жан-Клод. През 2017 в Музея на хумора в Габрово се организират две изложби *Кристо и Жан-Клод. Проекти и Роден в Габрово* (последната, посветена на детството на художника). Поради обществения интерес, и двете остават отворени в продължение на една година и се превръщат в основен катализатор за развитието на Центъра Кристо и Жан-Клод. Музеят на хумора изиграва ключова роля в подкрепа на инициативата, докато тя не се превърна в автономен проект.

След проучване и оценка на различни възможности за използване на съществуваща сграда или изграждане на нова, екипът на проекта, Община Габрово и Общински съвет стигат до решението да реализират Центъра в сградата на бившата Професионална гимназия по текстил (затворена през 2009). Сградата се оказва подходяща, както заради просторните си работилници с високи тавани, които могат да се трансформират в отлични изложбени зали и продукционни пространства, така и заради връзката между основния предмет на училището – текстил – и изкуството на Кристо и Жан-Клод.

През ноември 2022 собствеността на сградата е прехвърлена от гържавата чрез Министерство на образованието на Община Габрово.

През юни 2022 Общината получава техническа помощ от Европейската комисия по програмата *Подкрепа за местни инициативи в рамките на Новия европейски Баухаус*, чрез която експерти от Ramboll Management Consulting работят с екипа на проекта, за да подпомогнат институционалното и бизнес развитието на Центъра чрез изготвяне на функционален анализ и задание за международен архитектурен конкурс.

На 17 септември 2025 Министерският съвет прие Постановление № 186/17.09.2025, с което се създаде Регионален център за съвременно изкуство Кристо и Жан-Клод. На 13 ноември, същата година, Общински съвет – Габрово одобри устройствения правилник на новата организация.

През годините Центърът получава силна подкрепа от местната власт. Всички решения на Общинския съвет относно проекта винаги са приемани еднотушно, с пълно мнозинство, дори в моменти на политическо напрежение и криза. Положителен знак е, че проекти с високо обществено значение могат да обединят политици и местни представители с различни партийни цветове, а Центърът Кристо и Жан-Клод системно доказва, че е именно такава инициатива.

ИСТОРИЯ НА ИНИЦИАТИВАТА,
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ,
ПРОЕКТНИ ЗАДАЧИ
И ОЧАКВАН РЕЗУЛТАТ

010

Подход

Изкуството на Кристо и Жан-Клод има много измерения отвъд типичната студийна практика – инженерно, екологично, урбанистично, бизнес аспекти и водене на преговори. Така дейностите на Центъра са от интерес, както за любителите на изкуството, така и за хора с различни професии и интереси, за които начинът, по който Кристо и Жан-Клод замислят, подготвят, договарят, координират, изпълняват и накрая деинсталират амбициозните си проекти, е вдъхновение. Техният подход и начина на работа имаше съществено значение за формулиране на програмата и дейностите на Центъра, а следването на принципите им – за успеха на проекта дотук.

Процесът и настоящето състояние на проекта

От 2021 екипът на проекта работи с художници и куратори от цял свят, както и с местните художествени, образователни и бизнес общности, с различни национални и международни институции, за да идентифицира нуждите, заинтересованите страни и партньорите за този проект. Досега са проведени над 50 фокус групи, дискусии и срещи, за да се осигури истински процес на участие, който да даде устойчивост, както на организацията, така и в обновяването и експлоатацията на сградата.

Откакто бившето Текстилно училище е избрано за Център Кристо и Жан-Клод, в района се провежда програма за публично изкуство, целяща да върне занемарената зона на затворения техникум обратно като част от живата градска тъкан. Започна се през 2021 с две временни скулптури на Невена Екимова и се продължи през 2023 с интервенции и скулптури на Мартин Пенев, Стоян Дечев, Пиа Рознес и Ханс Хамънд. През 2024 бяха реализирани още две произведения – на Ина Валентинова и Мартиан Табаков.

На 1 юли 2023 екипът на проекта организира дискусия като част от програмата на българския павилион на Венецианското архитектурно биенале, посветена на трансформацията на сградата.

След като сградата беше придобита от Община Габрово, през лятото на 2023 габровски художници заеха ателиета в нея, превръщайки се в първите ѝ обитатели. Финансиране от Фондация *Америка за България* позволи някои програмни дейности и подпомогна по-нататъшните усилия за институционализиране на Центъра.

На 7 октомври 2023 се състоя предварително „откриване“ на Център Кристо и Жан-Клод с изложби, прожекции, беседи, работилници, отворени ателиета, временен магазин с лимитирани тиражи и партита. Оттогава се провеждат множество изложби, представления и събития, които изиграха решаваща роля в завъртането на колелата на организацията, така че тя да се развива органично. Те също така позволиха на екипа да прототипира и тества много от бъдещите функции на Центъра в сградата и да подготви по информиран начин настоящето задание.

С течение на времето функционалните, пространствените и визуалните връзки на тази територия с останалите градски пространства са били частично прекъснати, а сградния комплекс на Техникума по текстил е изгубил първоначалната си роля.

Предвид обема, разположението и архитектурните характеристики на сградата, нейното преосмисляне е естествена основа за създаване на съвременен културен център с международно и регионално значение.

Проектът за Центъра е ключов елемент от интегрирания подход за градско развитие, заложен в Концепцията за интегрирана териториална инвестиция *Брегове на съвремението*, финансирана от Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Насоката е създаване на силно културно ядро, свързващо в единна система прилежащите крайречни пространства на р. Янтра, територията на Музея на хумора и сатирата и сградата на Центъра Кристо и Жан-Клод (ляв бряг). Освен обновяването на Центъра и Музея, концепцията за интегрирано териториално развитие включва и благоустрояване на крайречната зона и ремонт на Спортна зала Орловец (десен бряг).

Предстоящата реконструкция на сградата е подкрепена от програма *Региони в растеж 2021 – 2027*. Оборудването на фаб лаба и медия лаба ще бъде осигурено чрез финансиране от програма *Изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация 2021 – 2027*. Споразумението е в размер на 213 038.33 евро (без ДДС) и е сключено на 10 февруари 2026.

Стратегическа цел, проектни задачи и очакван резултат

Стратегическата цел е създаването на Център за съвременно изкуство Кристо и Жан-Клод в Габрово от световно ниво чрез преобразяване и адаптиране на сградата на бившия Текстилен техникум в града. Идеята е Центърът да осигури пространство, както за представяне на съвременно изкуство, така и за създаването му. Фокус на дейността му са: съвременно изкуство, публично изкуство и текстил.

Очакваният резултат е хармонично интегриране на новата институция в съществуващата градска среда, като се отчетат характерните особености на обкръжаващата територия – културен комплекс, формиран от Центъра и Музея на хумора и сатирата, близостта до река Янтра и прилежащите ѝ крайречни пространства, както и функционалните връзки с публичните зони в централната част на града.

Основната задача на търсеното проектно решение е формиране на цялостна, устойчива и функционално завършена концепция и оперативен план за превръщането на сградата на бившия Текстилен техникум и прилежащите ѝ терени в международно разпознаваема дестинация за съвременно изкуство. Целта е Центърът за съвременно изкуство Кристо и Жан-Клод да се превърне в привлекателно пространство за жителите на Габрово и туристи, както и в мултидисциплинарно продукционно пространство за художници, куратори и изследователи от цял свят и да допринесе за оживяване на прилежащите територии и създаване на динамична и устойчива културна екосистема в региона.

ИСТОРИЯ НА ИНИЦИАТИВАТА,
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ,
ПРОЕКТНИ ЗАДАЧИ
И ОЧАКВАН РЕЗУЛТАТ

За постигане на тази цел,
проектното решение трябва:

ИСТОРИЯ НА ИНИЦИАТИВАТА,
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ,
ПРОЕКТНИ ЗАДАЧИ
И ОЧАКВАН РЕЗУЛТАТ

015

1.

Да създаде приветлива архитектурна среда за различни преживявания, поведения и начини на присъствие в сградата и двора – споделяне, наслада, откривателство, съзерцание, изследване, възлюбване, сътрудничество – кореспондиращи на планираните дейности и програми:

- постоянни изложби
- временни изложби
- образователни програми
- ателиета за художници
- работилници за метал, дърво, отливки, керамика, стъкло, текстил, фотография и видео, медиа лаб, фаб лаб
- творчески резиденции и изследователски проекти
- Институт за изкуство в публично пространство
- библиотека с фокус съвременно изкуство, публично изкуство, текстил
- материална библиотека за текстил
- споделени работни пространства за творци, изследователи, творчески индустрии и местната общност
- ресторант
- кафене
- сувенирен магазин
- северна градина и източен двор, които функционират като открита сцена, пространство за художествени намеси, общностно пространство и място за отдих.

2.

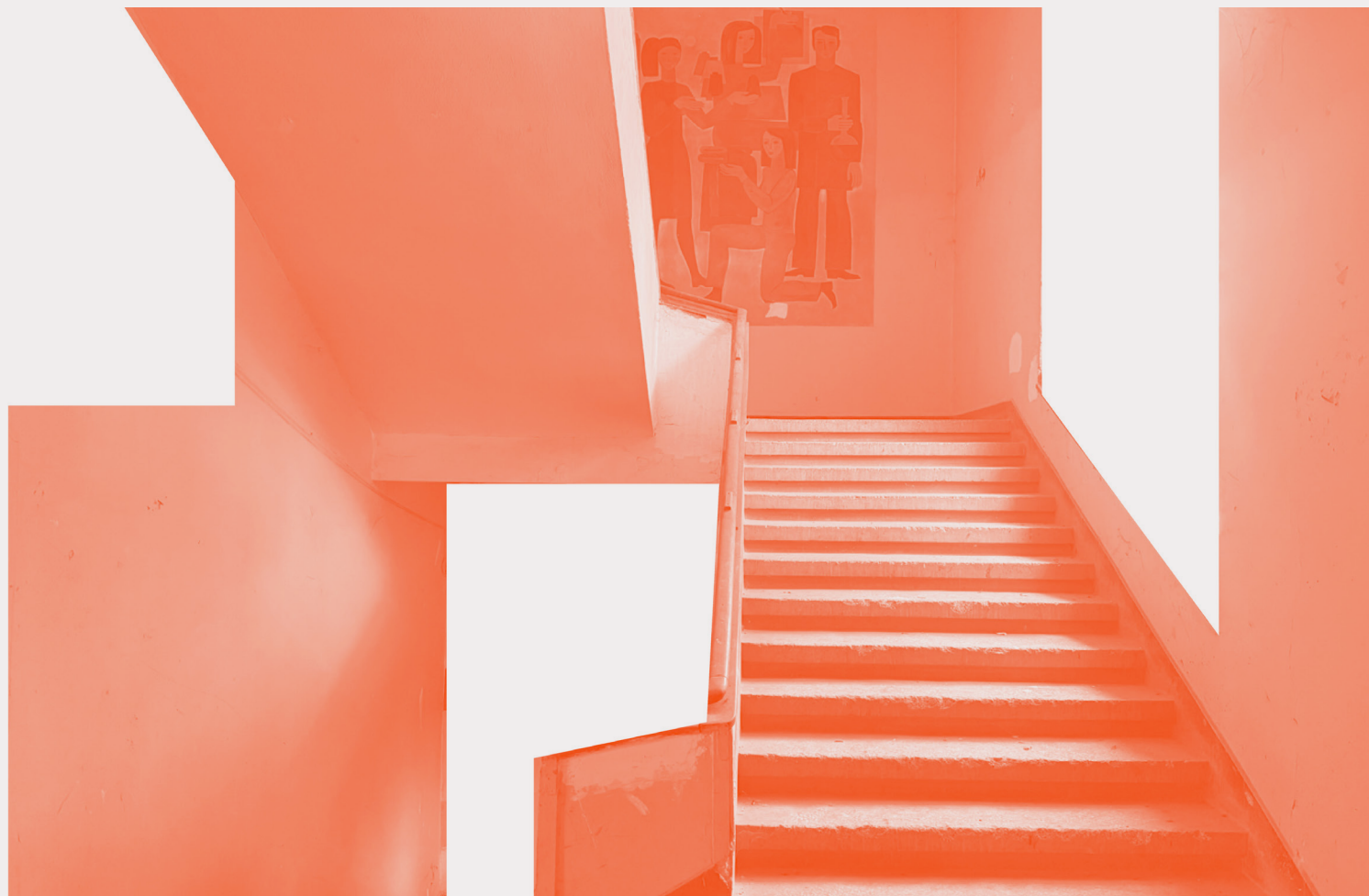
Да съхрани паметта за сградата и нейното място в индустриалната и образователната история на Габрово и да осигури приемственост като съществуващата структура се надгради със съвременни архитектурни решения, без да заличава нейната история.

3.

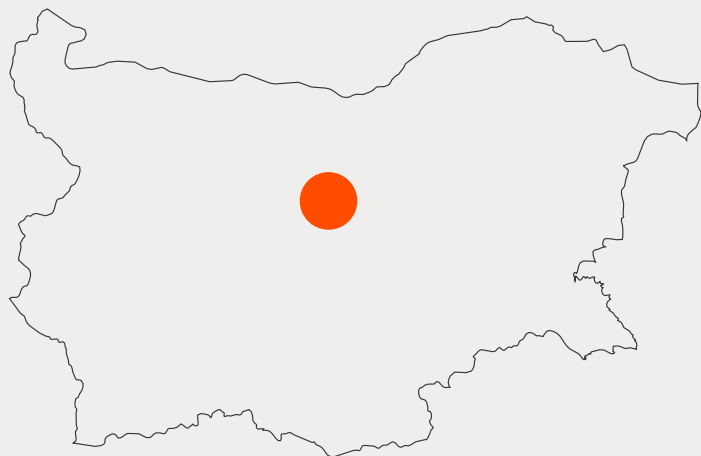
Да се предвиди етапност за реализирането на комплекса, което да позволява функциониране на определени сектори от сградата още преди окончателното завършване на всички дейности. Това изисква решението да отчита времевата, логистичната и функционалната последователност на отделните намеси. Времеви приоритет при реализацията на проекта са ателиетата за артисти, които функционират и понастоящем, така че по възможност да не се прекъсва тяхната работа и да се съхрани създадената творческа общност.

контекст

016

Географски контекст

Габрово е град в централната част на България, разположен в долината на река Янтра, на северните склонове на Централна Стара планина. В исторически план градът е важен промишлен център. Местоположението на Габрово е стратегическо. Той е разположен близо до географския център на страната, което подчертава значението му като транспортен център. През него преминава една от най-важните пътни връзки, която пресича България в посока север – юг (предстои свърз-

ването на Габрово с Казанлък чрез тунел през Стара планина). Очаква се в близките месеци летище Горна Оряховица, което се намира на един час от Центъра Кристо и Жан-Клог, да започне да изпълнява международни пътнически полети.

В периода 2014-2024 Габрово неизменно заема първо място по отношение на икономическото развитие в Северния централен район.

Исторически контекст

Текстилната индустрия в Габрово има дълга история. В края на XIX и началото на XX век в Габрово отварят много фабрики. Голям дял от производството е именно текстилната промишленост.

Бащата на Христо, инженер Владимир Явашев, завършил химия във Виена, е поканен да работи за текстилното предприятие Принц Кирил, собственост на италианската фамилия Пизанти.

През 30-те години на двайсети век в Габрово има над 200 фабрики. През 1935 – годината, в която Христо се ражда, инженер Владимир Явашев и съпругата му Цвета, в съдружие с Милко Охлев основават компания, която произвежда химически продукти за текстилното производство. През 1940 семейство Явашеви изкупува дяловете на Охлев и в следващите години започва строеж на нова фабрика за ООД *Химия и индустрия* – семейното химическо производство. Малко след установяване на комунистическия режим, през 1947 година *Химия и индустрия*, фабриката *Принц Кирил*, в която инженер Явашев продължава да работи, както и всички частни предприятия са принудително национализирани от държавата.

Фокусът на държавата върху развитието на текстилната индустрия в Габрово след 1945 довежда до необходимостта от голям брой квалифицирани технически кадри запознати със сложния производствен процес. Затова през 1945 е направено предложение пред Министерството на индустрията за откриване на трикотажно училище в Габрово. Новото училище започва занятия на 26 септември 1946 с една паралелка. Учебните занятия се водят в Техническото училище, по-късно Техникум по механотехника.

През 1961 е взето решение за построяването на нови сгради на техникума. Строителството се извършва на етапи. От началото на учебната 1970/1971 година учебните занятия се провеждат в модерно обзаведените работилници на техникума.

През 90-те години на миналия век броят на учениците започва да намалява. От 2007 учебни занятия се провеждат вече само на третия и четвъртия етаж от сградата. През 2008 Професионалната гимназия по текстил и моден дизайн е закрыта с решение на Министерството на образованието и науката.

В края на 2022 Министерски съвет прехвърля безвъзмездно на Община Габрово правото на собственост върху сградата с цел създаването на Център Кристо и Жан-Клод.

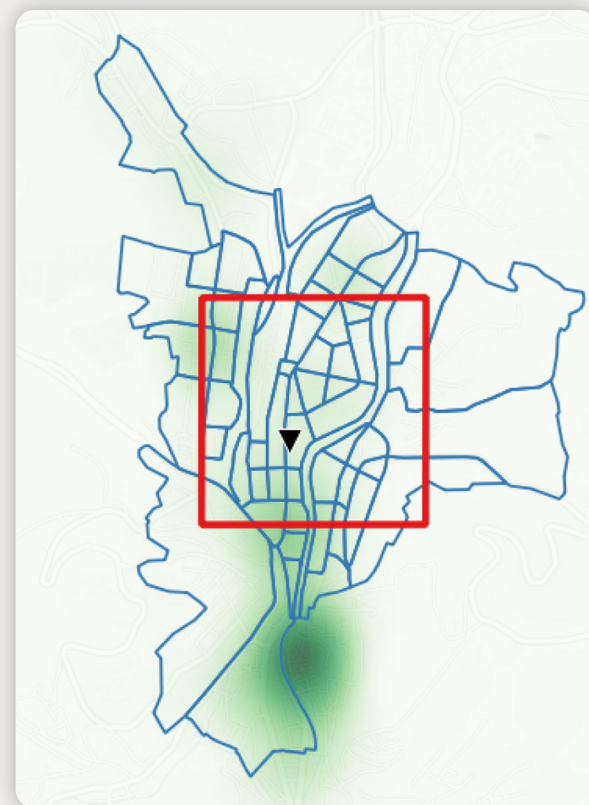

Гъстота на точките на интерес,
по териториален принцип и по значимост

▼ Център Кристо и Жан-Клод

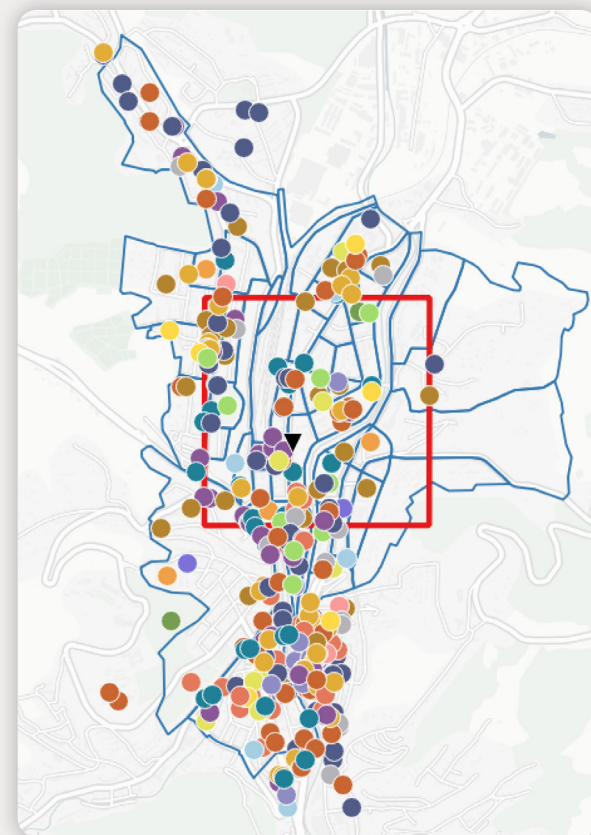
□ Обхват

□ Градоустройствени единици

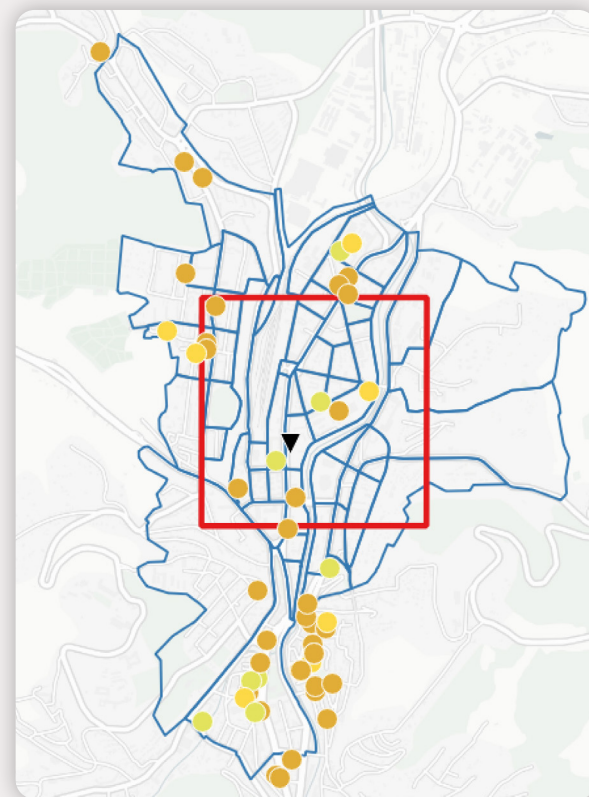
Точки на интерес, класифицирани по групи

- Административни сгради и служби
- Банки, банкови клонове и други финансови институции
- Офиси, компании, фабрики и предприятия
- Паркове
- Спортни обекти
- Култура
- Религиозни обекти
- Детски градини, центрове за деца и площадки
- Образование
- Медицински центрове и обекти
- Транспорт и транспортна инфраструктура
- Пощи и куриерски офиси
- Магазини
- Пекарни, кафенета, сладкарници и барове
- Ресторанти и места за хранене
- Хотели и места за временно настаняване
- Други услуги
- ▼ Център Кристо и Жан-Клод
- Обхват
- Градоустройствени единици

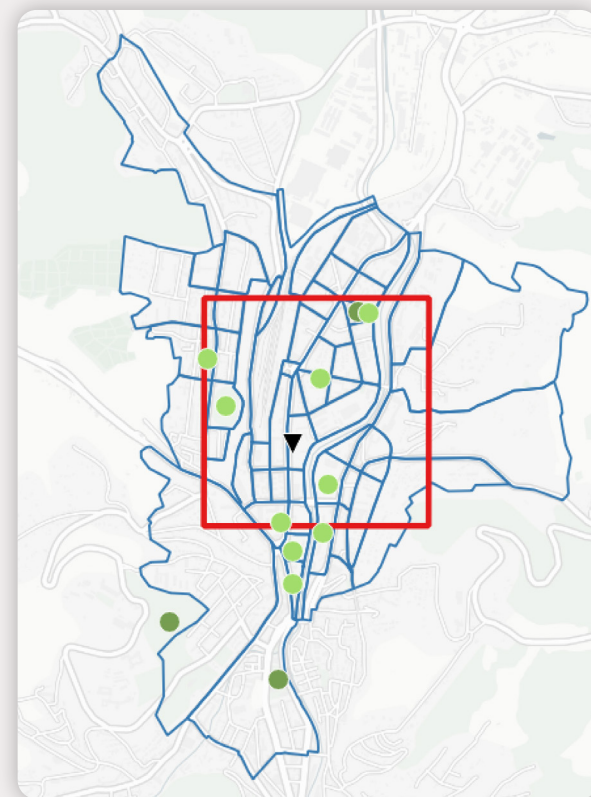
Административни и офисни сгради и служби

- Административни сгради и служби
- Банки, банкови клонове и други финансови институции
- Офиси, компании, фабрики и предприятия
- ▼ Център Кристо и Жан-Клод
- Обхват
- Градоустройствени единици

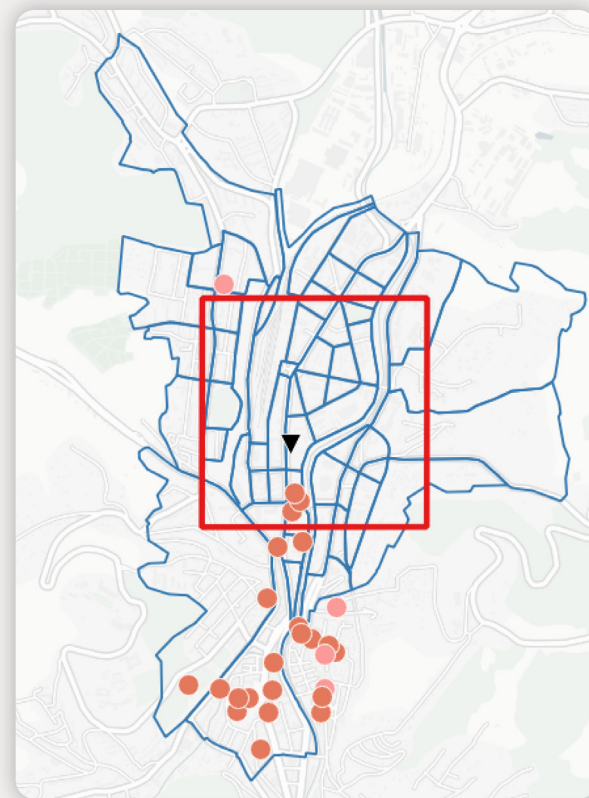
Зелена система и спорт

- Паркове
- Спортни обекти
- ▼ Център Кристо и Жан-Клод
- Обхват
- Градоустройствени единици

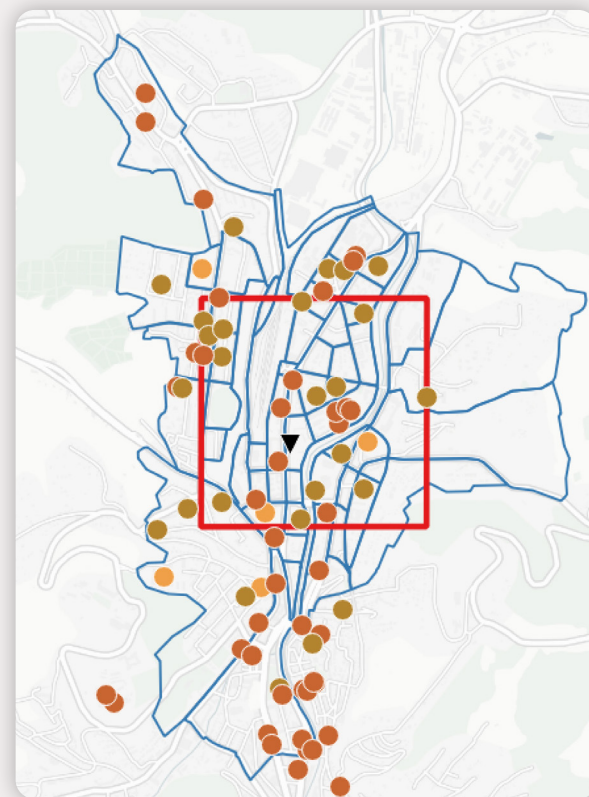
Култура, отгих и туризъм

- Култура
- Религиозни обекти
- ▼ Център Кристо и Жан-Клод
- Обхват
- Градоустройствени единици

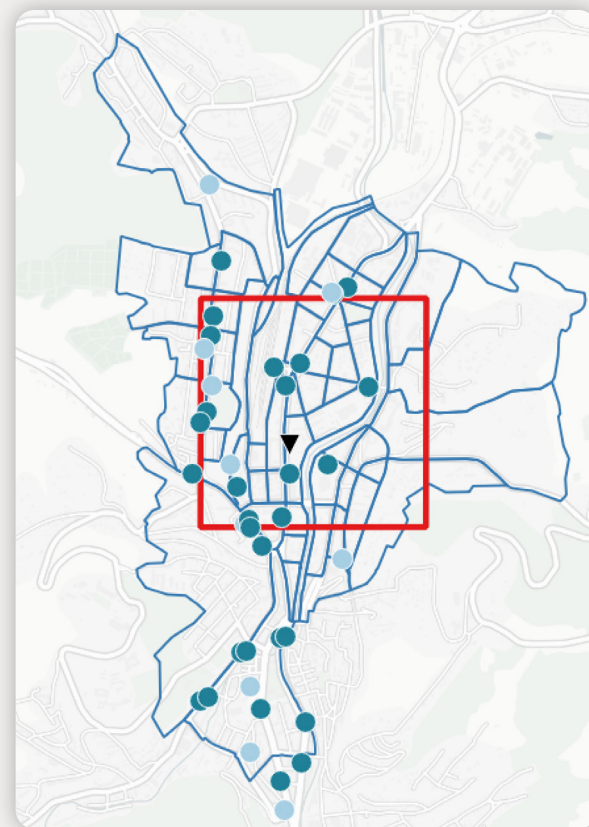
Социална инфраструктура

- Детски градини, центрове за деца и площадки
- Образование
- Медицински центрове и обекти
- ▼ Център Кристо и Жан-Клод
- Обхват
- Градоустройствени единици

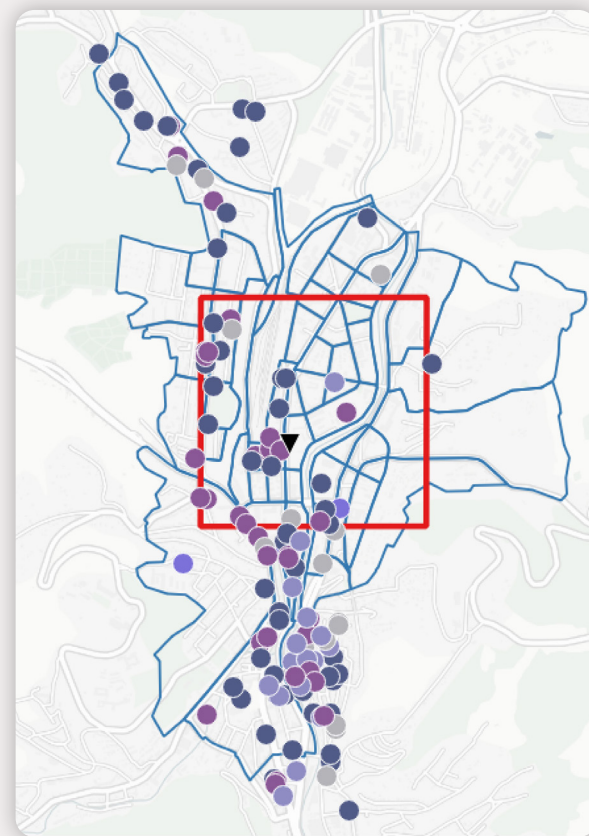
Транспортно-комуникационна инфраструктура

- Транспорт и транспортна инфраструктура
- Пощи и куриерски офиси
- ▼ Център Кристо и Жан-Клод
- Обхват
- Градоустройствени единици

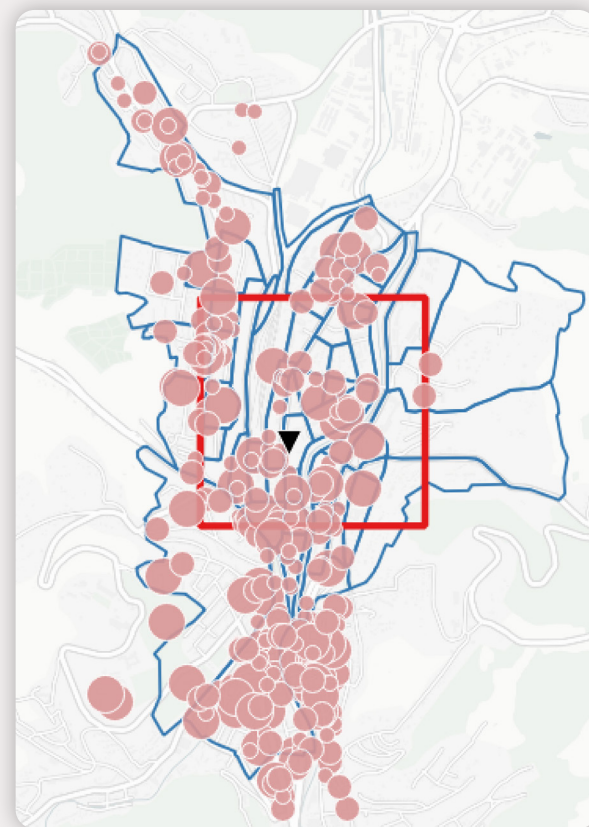
Икономика и икономическа база

- Магазини
- Пекарни, кафенета, сладкарници и барове
- Ресторанти и места за хранене
- Хотели и места за временно настаняване
- Други услуги
- ▼ Център Кристо и Жан-Клод
- Обхват
- Градоустройствени единици

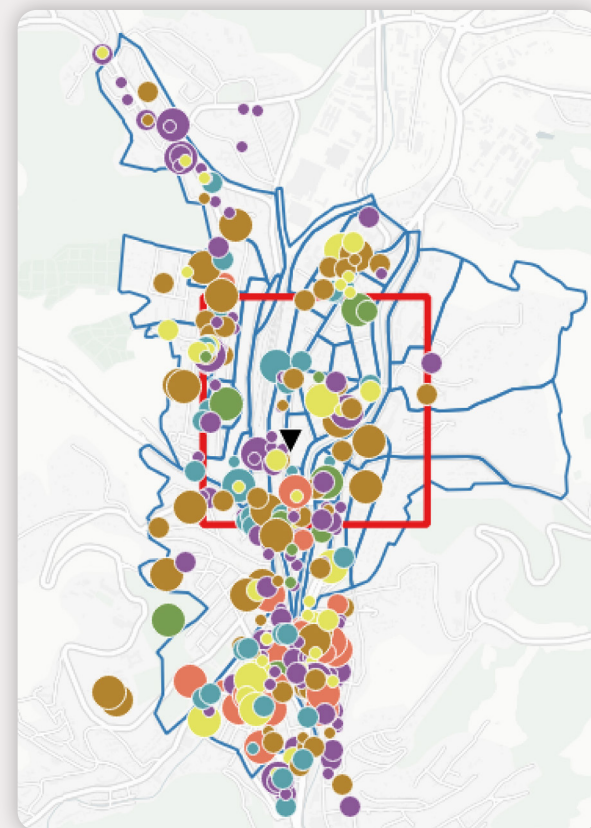
Точки на интерес: значимост на обектите

- 1
- 2
- 3
- ▼ Център Кристо и Жан-Клод
- Обхват
- Градоустройствени единици

Точки на интерес: значимост на обектите, класифицирани по групи

- Административни и офисни сгради и служби 1
- Административни и офисни сгради и служби 2
- Административни и офисни сгради и служби 3
- Зелена система и спорт 1
- Зелена система и спорт 2
- Зелена система и спорт 3
- Култура, отгдих и туризъм 1
- Култура, отгдих и туризъм 2
- Култура, отгдих и туризъм 3
- Социална инфраструктура 1
- Социална инфраструктура 2
- Социална инфраструктура 3
- Транспортно-комуникационна инфраструктура 1
- Транспортно-комуникационна инфраструктура 2
- Транспортно-комуникационна инфраструктура 3
- Икономика и икономическа база 1
- Икономика и икономическа база 2
- Икономика и икономическа база 3
- ▼ Център Кристо и Жан-Клог
- Обхват
- Градоустройствени единици

Обществени нагласи и препоръки

В рамките на проведените дискусии и фокус групи, свързани с трансформацията на сградата на бившия Текстилен техникум, бяха идентифицирани редица очаквания, нагласи и препоръки от страна на художници и куратори, културни и образователни институции, бизнеса в региона и заинтересовани страни. Те следва да бъдат отчетени при разработването на идейните предложения, тъй като отразяват емоционалната, културната и социалната връзка със сградата на Техникума по текстил и с Центъра Кристо и Жан-Клод. Могат да се обобщят така:

- сградата да бъде отворена, достъпна и приобщаваща, като се превърне в място за продукция на ново знание и изкуство, за срещи и участие, а не само за наблюдение на художествено съдържание;
- Центърът да бъде институция, която насърчава любопитството към изкуството, образованието и културните процеси и поддържа дух на свобода, експеримент и творческа смелост. Проектните решения трябва да създават условия за възникване на разнообразни форми на взаимодействие — между институция и публики, между деца, младежи и възрастни, между местни и гостуващи артисти и изследователи;
- Центърът да носи духа на Кристо и Жан-Клод не чрез буквално възпроизвеждане на техните художествени подходи, а чрез архитектурни принципи, които са съзвучни на техните проекти — мащабност, смелост, преобразяване, отношение към градската среда и пейзаж;
- проектът да демонстрира чувствителност към оригиналната архитектура на сградата, като същевременно предлага категорично нови решения;
- сградата да бъде функционално и визуално свързана с града, с реката и с прилежащите публични пространства;
- дворното пространство да е осветено, озеленено и да се превърне в зона за свободно присъствие, художествени намеси и събития, която да е активна през различните сезони и да предлага гъвкави възможности за културен живот на открито;
- необходимо е устойчиво и екологично отговорно поведение на комплекса, включително енергийна ефективност, природосъобразни решения за двора, използване на местни растителни видове, минимално въздействие върху околната среда и интегриране на елементи на „зелена“ инфраструктура;

- Центърът да е приветлив, приобщаващ и достъпен, като се отчитат всички аспекти на достъпността: двигателни, зрителни, слухови, тактилни, говорни и когнитивни и се вземат предвид специалните нужди по отношение на достъпността на всички възможни посетители и ползватели на сградата.

Проектантските екипи следва да отчетат, че обществото гледа на този проект не само като на реконструкция на сградата, а като на създаване на нова културна идентичност, която едновременно уважава миналото, обслужва настоящето и предвижда бъдещето на Центъра като жив културен и творчески организъм.

план за провеждане на конкурса и етапи за реализация на инвестиционното намерение

ИСТОРИЯ НА ИНИЦИАТИВАТА,
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ,
ПРОЕКТНИ ЗАДАЧИ
И ОЧАКВАН РЕЗУЛТАТ

033

Предвижда се процесът да протече на два етапа със следните очаквани резултати:

Етап 1

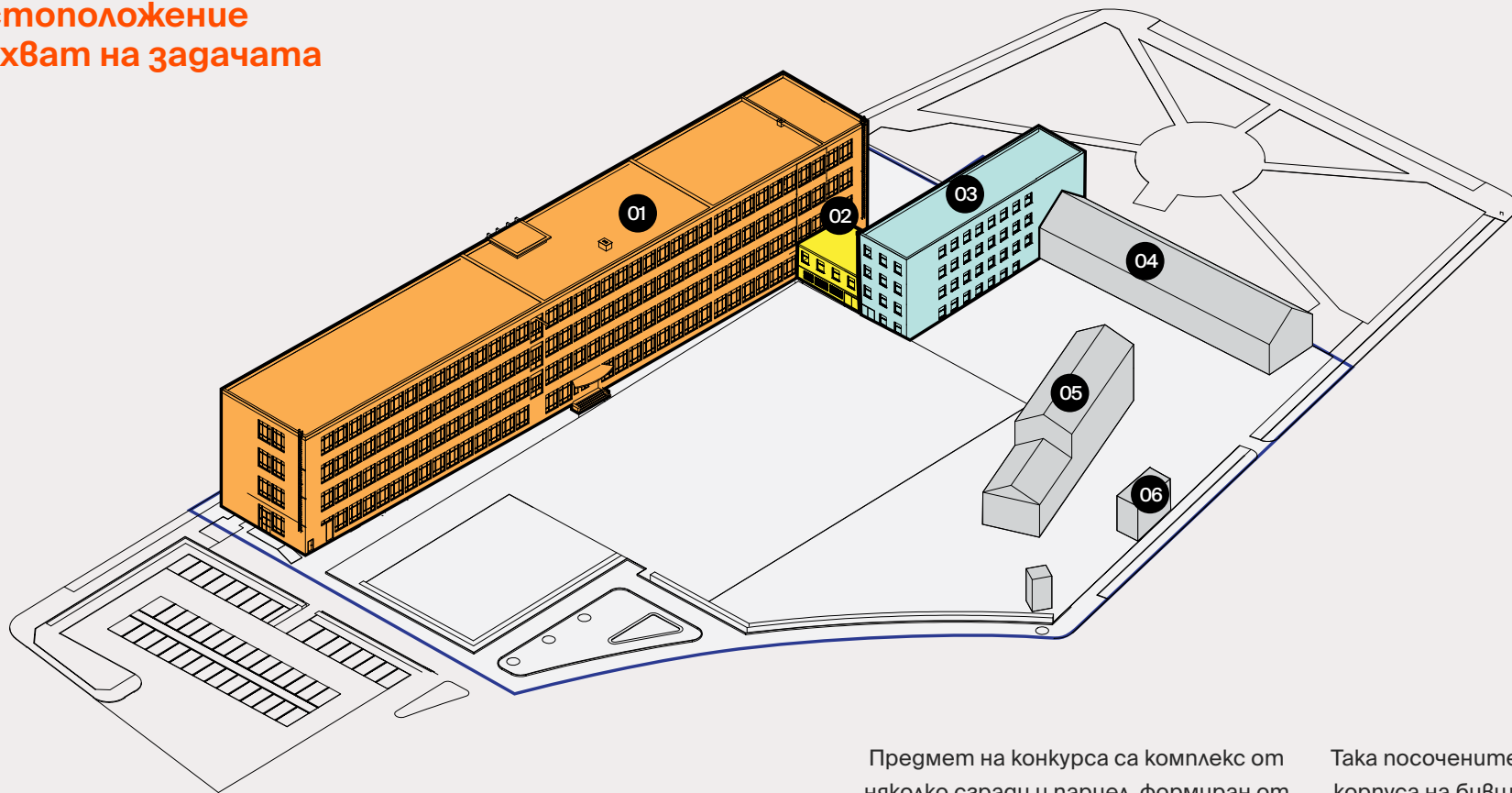
Провеждане на открит конкурс за идейна концепция и избор на идейна концепция за реконструкция и преустройство на сградата на Техникум по текстил в Център за съвременно изкуство Кристо и Жан Клод, Габрово. Резултат – до пет класирани и наградени кандидати.

Етап 2

След провеждане на процедура на договаряне без предварително обявление, съгласно чл. 79, ал. 1, т. 9 от ЗОП с покани за участие до класираните и наградени от предния етап участници, на участника, определен за изпълнител и сключил договор с Възложителя, ще се възложи:

- Изработване на Инвестиционни проекти във фаза „работен проект“ по всички необходими части за поетапно реализиране на предвидените с идейната концепция решения, в това число проект „интериор и обзавеждане“, включително— дизайн на пространствата на постоянните изложби;
- Упражняване на авторски надзор по всички части по време на изпълнение на строително-монтажните работи на обекта.

Местоположение и обхват на задачата

Предмет на конкурса са комплекс от няколко сгради и парцел, формиран от няколко имота, както следва:

1. Основна сграда
2. Малка сграда
3. Топла връзка
(свързваща двата корпуса)

— Прилежащ терен (парцел) — двор

Така посочените три сгради формират корпуса на бившия текстилен техникум и са отразени като сграда с идентификатор 14218.504.402.3 на КККР

4. Съседна — прилежаща неучебна сграда — с идентификатор 14218.504.401.4 по КККР
5. Стара производствени сграда
6. Стара производствени сграда

КОНТЕКСТ

035

Предмет на конкурсната задача са сгради 1, 2 и 3 и парцела. Проектът следва да разглежда трансформацията на целия комплекс като единна архитектурна, функционална и градоустройствена система, в която сградите и дворот формират общо културно средище, интегрирано в по-широкия градски контекст и крайречната среда на река Янтра.

КОНТЕКСТ

036

Градоустройствени ограничения

Съгласно действащия подробен устройствен план на град Габрово — Централна градска част — Запад, бившата гимназия е разположена в УПИ II — за техникум за текстил от кв. 111.

В случая под “парцел” се има предвид терена с обща площ от 13 858 кв. м, формиран от поземлени имоти с идентификатори по кадастрална карта и кадастрални регистри (КККР):

14218.504.401 — площ от 9 221 кв. м;

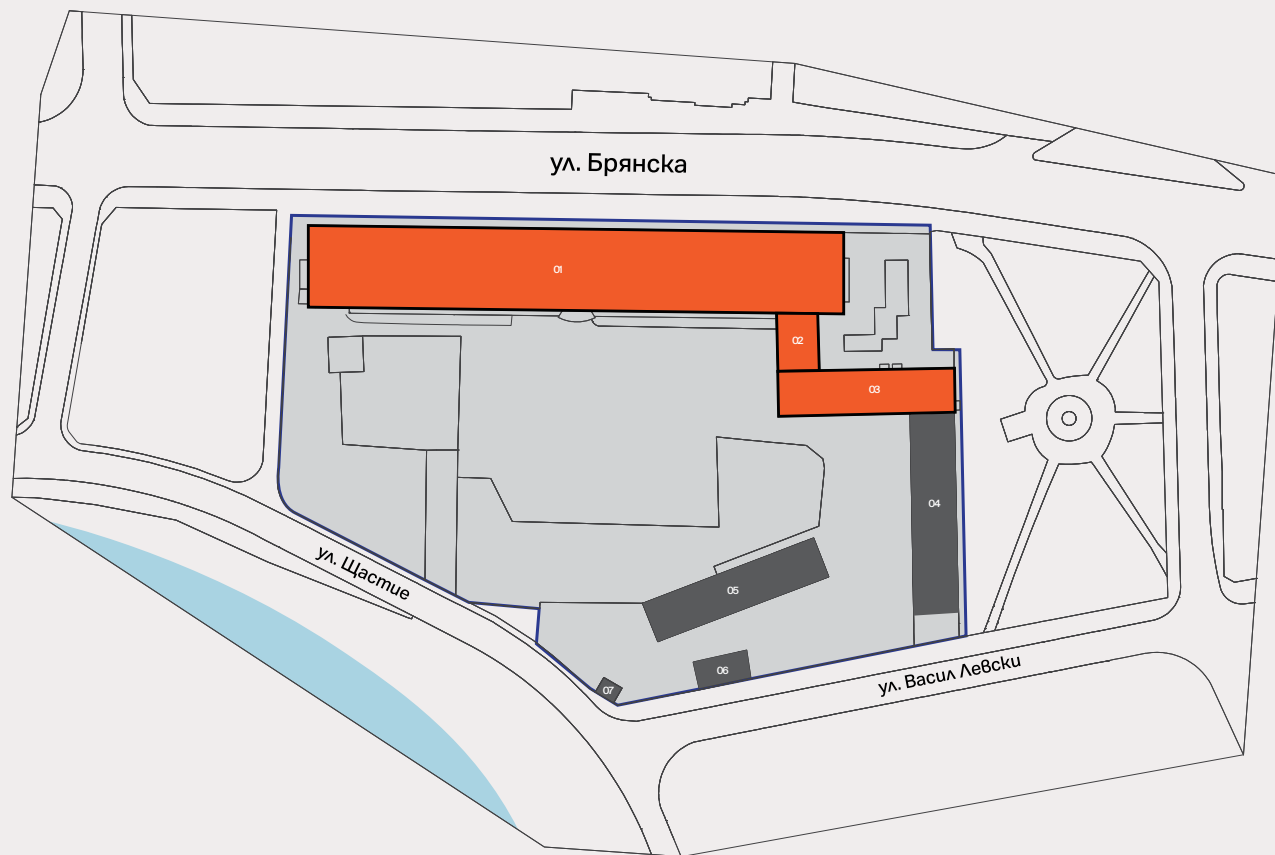
14218.504.402 — площ от 3 443 кв. м;

14218.504.403 — площ от 1 192 кв. м;

Застроената площ на цялата сграда, предмет на проектната задача е 2 737 кв. м, а разгънатата застроена площ — 13 330 кв. м.

Съгласно действащия план за застрояване за УПИ/парцела е определена устройствена зона „Ц“ (смесена централна зона), при запазване на съществуващото застрояване, включващо сградата на техникума, с идентификатор 14218.504.401.3 (публична собственост) по кадастрална карта и кадастрални регистри, и прилежащите частни сгради в северната част на имота, с идентификатори 14218.504.401.4 и 14218.504.401.5 по кадастрална карта и кадастрални регистри (сгради с производствено-складово предназначение), като не се допуска надстрояване.

Останалите стари производствени сгради с идентификатори 14218.504.401.6, 14218.504.401.7, 14218.504.8 по КККР не се запазват и следва да се премахнат. В имота функционира трафопост, сграда 14218.504.401.10 по кадастрална карта и кадастрални регистри, който също трябва да намери ново решение. За етапа на конкурса, участниците не следва да се съобразяват с посочените заварени сгради, които не се запазват.

- Сгради, обект на конкурса
- Други сгради
- Двор
- Граници на конкурсната територия

- 01 Основна сграда
- 02 Съединителна топла връзка
- 03 Мала сграда
- 04 Съседна сграда
- 05 Стара производствена сграда
- 06 Стара производствена сграда
- 07 Трафопост

Устройствени показатели

Максимална плътност на застрояване

50%

Кинт

1,5

Минимална озеленена площ

20/30 %

Дървесна растителност

1/4

КОНТЕКСТ

038

За целите на конкурса, при изготвяне на идейните концепции /впоследствие и на изработените проекти/, участниците следва да съобразят следните устройствени показатели за УПИ II/ парцела:

→ **Плътност на застрояване:**

Пл – макс. 50%

(означава отношението на сумарната площ на цялото застрояване спрямо площта на парцела, изразено в процент, като актуалната плътност на застрояване, включващо само трите сгради, които се запазват с плана, е 23,55%);

→ **Интензивност на застрояване:**

Кинт – макс. 1,5

(означава, че общата РЗП на цялото застрояване, включващо всички надземни етажи, не бива да надвишава 20 784 кв.м);

→ **Озеленяване:**

минимум 30 %

(означава, че озеленените площи следва да са не по-малко от 4 157 кв. м), като ¼ от озеленените площи следва да са осигурени с гървесна растителност.

Предвид, че сградата дава достатъчно големи възможности за изпълнение на заложената програма, проектът **не бива да предлага увеличаване на съществуващите обеми**. От друга страна, с оглед заложената многофункционалност, изискванията за пожарна безопасност и осигуряване на достъпна среда, не се изключва възможността за пристрояване на несъществени площи и обеми, които да са логически и естетически обосновани.

конкурсната зона

040

Територията на бившия Текстилен техникум представява значим за Габрово архитектурен и градоустройствен ансамбъл, формиран през втората половина на XX век като част от развитието на индустриалната и образователната инфраструктура на града.

Макар днес сградният комплекс да е частично амортизиран, той притежава редица структурни, пространствени и композиционни качества, които обуславят потенциала му за преобразяване в съвременен културен център.

Сградата на бившия техникум се намира в широкия център на Габрово. Разположена е между река Янтра и една от основните улици — „Брянска“, която води към северния изход/вход на града в посока гр. Дряново и гр. Велико Търново. От почти всички нейни страни има широки пространства, а към самата сграда има добра видимост от различни точки в околността.

Най-важната и актуална градоустройствена промяна в непосредствена близост до Центъра, чиято скорошна реализация предстои, е брегоукрепване на река Янтра с благоустройство на прилежащите терени. Реализацията на този проект е част от концепцията *Брегове на съвременето* на град Габрово и има пряка функционална и пространствена връзка и отношение към терена и сградите на бившия Текникум. В резултат на проведен архитектурен конкурс е изготвена и одобрена строителна документация за *Благоустрояване на крайречната зона на река Янтра в участъка между моста на ул. „Д-р Никола Василиади“ и моста на ул. „Христо Ботев“*. Предвижда се цялостно преобразяване на прилежащата на Центъра територия откъм реката, така че тя да се развие градоустройствено и логично да свърже два значими културно-туристически обекта — Музея на хумора и сатирата и Центъра за съвременно изкуство. Така ще се формира нов културен комплекс, който, освен за отдих и спорт, да се превърне в зона за градски събития и културни дейности.

Проект за благоустройство
на крайречната зона
(одобрен, предстои реализация)

КОНКУРСНАТА
ЗОНА

042

Проект за благоустройство
на крайречната зона
(одобрен, предстои реализация)

КОНКУРСНАТА
ЗОНА

043

Проект за благоустройство
на крайречната зона
(одобрен, предстои реализация)

КОНКУРСНАТА
ЗОНА

044

Проект за благоустройство
на крайречната зона
(одобрен, предстои реализация)

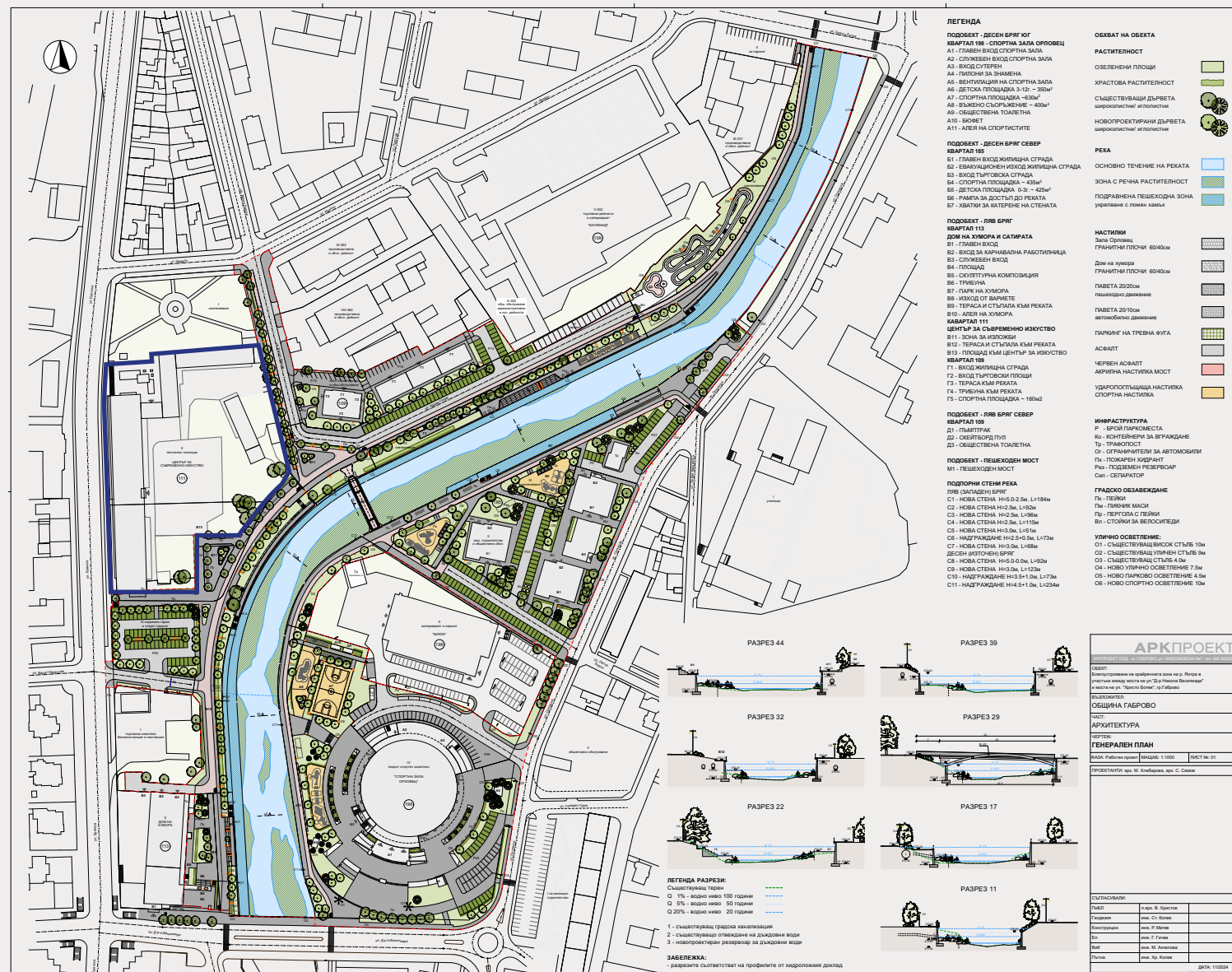

КОНКУРСНАТА
ЗОНА

045

КОНКУРЕНТА
ЗОНА

046

сградата:
съществуващо
положение

047

Сградата на бившия Техникум по текстил, с идентификатор 14218.504.401.3 по КККР, с обща застроена площ 2737 кв. м, корпус от три пространствени обема и включва:

1. **Основна сграда**, представляваща учебно-производствен и лабораторен корпус — голям обем с масивна конструкция, включващ:
 - четири надземни етажа, всеки със застроена площ от около 2200 кв. м, с конструктивни и светли височини, подходящи за подходящи за изложби, събития, офиси и продукционни дейности;
 - сутерен с приблизителна застроена площ от 2485 кв. м и значителна светла височина, позволяваща разнообразие от функции;
 - обща разгъната застроена площ (РЗП) около 11 285 кв.м.

Проектното решение трябва да обхваща всички етажи на сградата, включително техните вертикални и хоризонтални комуникации, съществуващи структурни особености и възможностите за функционално реструктуриране в съответствие с програмните изисквания.

2. **Малка сграда**, представляваща учебен и административен корпус — масивна, четириетажна сграда без сутерен, със ЗП от 392 кв. м и обща РЗП от около 1 801 кв. м. Нейното функционално включване в програмата на Центъра е съществено, като тя може да бъде разглеждана като:
 - обособена зона за специфични функции, които изискват отделен режим на достъп или тиха среда (например: резидентни студия, ателиета);
 - елемент от цялостната архитектурна композиция, чието преустройство трябва да бъде съгласувано с концепцията за основната сграда;
 - допълнителна част, с потенциал да поема функции в отделни етапи на реализацията.

3. Топла връзка, свързваща двата корпуса и представляваща масивна, двуетажна сграда, със ЗП – 124 кв. м и РЗП около 244 кв.м, следва да бъде предмет на специален анализ, предвид:

- изследване на възможностите за нейната архитектурна трансформация;
- решение, което да осигури функционална яснота, безпрепятствено движение и гъвкава експлоатация;
- да се обмисли създаването на пряка пешеходна връзка между прилежащия от север парк (ПИ с идентификатор 14218.504.400 по КККР) и двора на Центъра;

4. Двор и външни пространства

Прилежащият двор, обхваща проектна свободна площ около 9000 кв.м, представлява съществена част от конкурсната задача и е ключов елемент от бъдещата идентичност на комплекса.

Проектните предложения следва да разглеждат двора не като обслужващо пространство, а като равнопоставена част от функционалната програма, включваща зони за открити изложби, публични събития, пространство за неформални срещи и културни намеси. Особено внимание следва да се отдели за създаване на:

- функционалната и визуална връзка на откритите площи като естествено продължение на вътрешните експозиции и зали;
- решения за последователни пространствени и активни връзки с реката и съобразяване с предстоящата реновация на цялата крайречна зона, граничеща на изток с двора;
- връзка с прилежащия от север озеленен терен (обществен парк);

Дворът трябва да бъде приветлив, спокоен и зелен, да осигурява подходящо засенчване чрез озеленяване и условия за провеждане на различни събития. Центърът планира програма за възлагане на временни скулптури и павилиони за двора. Пространството трябва да бъде проектирано като продължение на Центъра и неговите галерии, но с участието на светлината, времето и четирите сезона като активни съкуратори. Атмосферата трябва да бъде съзерцателна, но не и тиха – с вятъра, птиците, далечните звуци награда и гласовете на хората, които създават смесица от спокойствие и оживление. Част от функционалната програма през топлите сезони може да се реализира в двора – вечерно кино на открито, дискусии, концерти, кафене и др.

При проектирането на двора да се проектира и изграждане на паркинг, съгласно условията посочени по-долу.

5. Територии на потенциално влияние

Макар и извън непосредствения обхват на строителната намеса, проектът трябва да отчита и средата на влияние, включваща:

- зоната на Музея на хумора и сатирата;
- крайречните пространства и съществуващите пешеходни маршрути;
- възможностите за съчетаване с концепцията за интегрирани териториални инвестиции *Брегове на съвремието*.

Проектните решения следва да отчитат пешеходните потоци, достъпността, ориентацията, възможностите за създаване на културни маршрути и взаимодействието между външни и вътрешни пространства.

СГРАДАТА:
СЪЩЕСТВУВАЩО ПОЛОЖЕНИЕ

051

Архитектура и сградни специфики

Сградата на бившия техникум представлява отчетлива модернистична композиция от свободно свързани една с друга функционални групи, разположени в отделни ортогонални обеми: класни стаи, цехове, работилници, ателиета, лаборатории, физкултурен салон, кабинети, спомагателни помещения, лафка, столова и кухня. Тази организация отразява наложената след средата на 50-те години на миналия век в България нова тенденция в училищното проектиране — блоково-павилионната структура, при която се контролира ослънчаването и изложенията, особено важни при учебните сгради, облекчават се функционалните връзки и се избягва губирането на пътища.

Архитектурният образ на училището е резултат от комбинацията на познати модернистични прийоми като паралелепипеди с големи стъклени проби, масивна стоманобетонна конструкция, големи етажни височини, широки коридори и значително остъкляване на фасадите. Тези характеристики са типични за институционалните сгради от периода и представляват важен потенциал за тяхната адаптация към съвременни културни функции.

Светлата височина от приблизително 4,50 м на надземните етажи създава условия за безпроблемно настаняване на експозиционни зони, зали за събития и други функции, изискващи простор и обем. Структурната система позволява потенциално преразглеждане на вътрешните разпределения, без значително компрометиране на носещите елементи, което дава възможност за гъвкаво функционално преструктуриране.

СГРАДАТА:
СЪЩЕСТВУВАЩО ПОЛОЖЕНИЕ

Вътрешни пространства, светлина и ориентация

Една от характерните особености на сградата е голямото количество естествена светлина, идващо от големите фасади на изток и запад, първоначалните фасадни отвори и пропускано през стъклени презгради в по-вътрешните пространства.

Ориентацията на сградата спрямо двора и реката създава предпоставки за силно пространствено взаимодействие между вътрешни и външни функции. Особено внимание следва да се отдели на източната фасада, която е насочена към двора и представява естествено лице на бъдещия Център.

СГРАДАТА:
СЪЩЕСТВУВАЩО ПОЛОЖЕНИЕ

053

Функции на сградата до 2008

ИСТОРИЯ НА ИНИЦИАТИВАТА,
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ,
ПРОЕКТНИ ЗАДАЧИ
И ОЧАКВАН РЕЗУЛТАТ

054

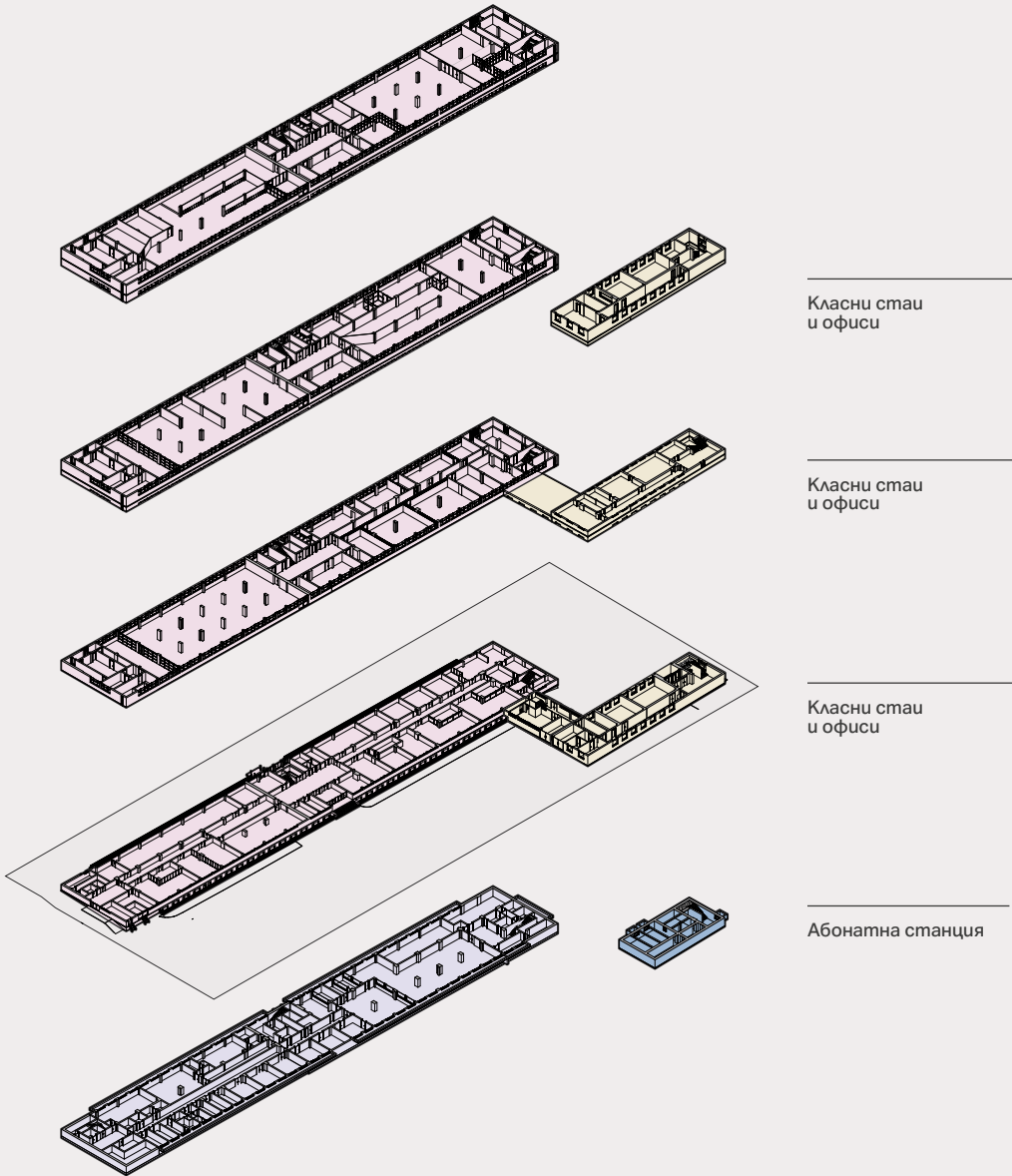
4 Производствени работилници,
лаборатории, складове, офиси

3 Производствени работилници,
лаборатории, складове, офиси

2 Производствени работилници,
лаборатории, складове, офиси

1 Библиотека, физкултурен салон,
складове, офиси, лаборатории

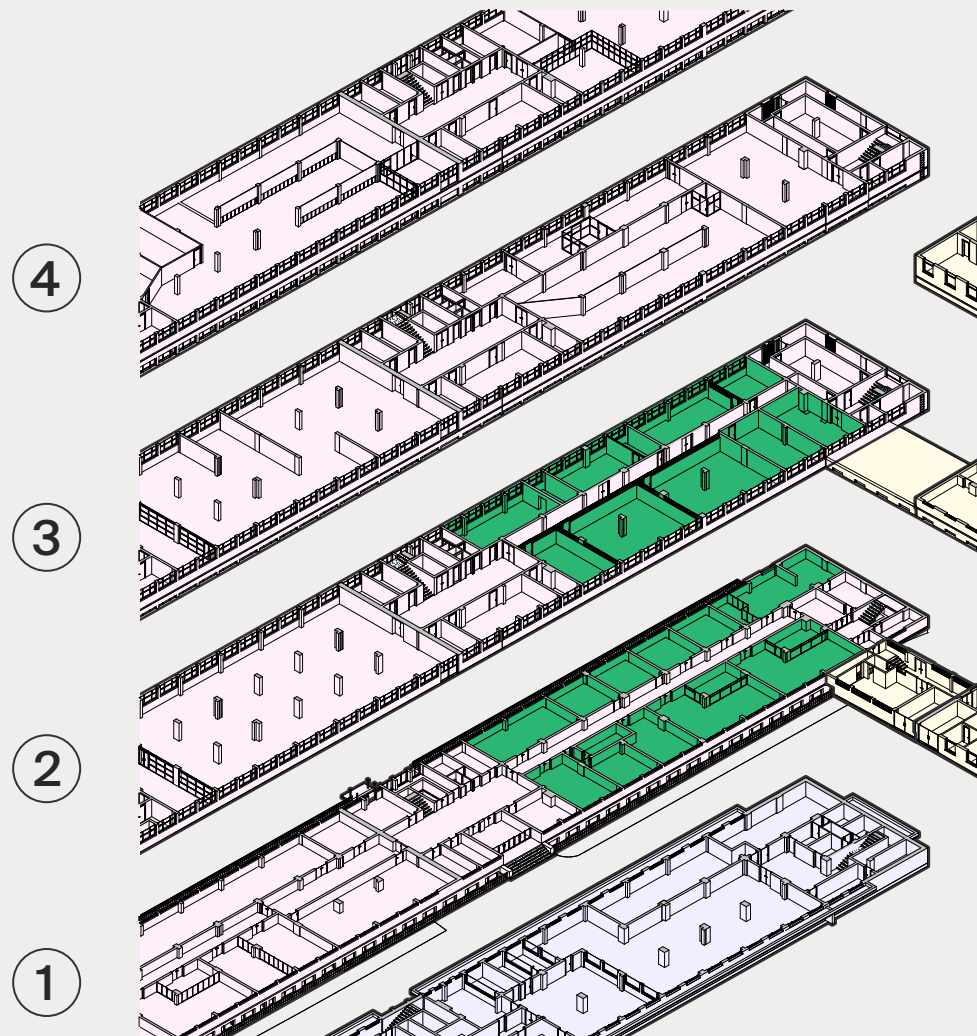
-1 Складове, столова, кухня

Функции на сградата към 2026: ателиета на художници

ИСТОРИЯ НА ИНИЦИАТИВАТА,
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ,
ПРОЕКТНИ ЗАДАЧИ
И ОЧАКВАН РЕЗУЛТАТ

055

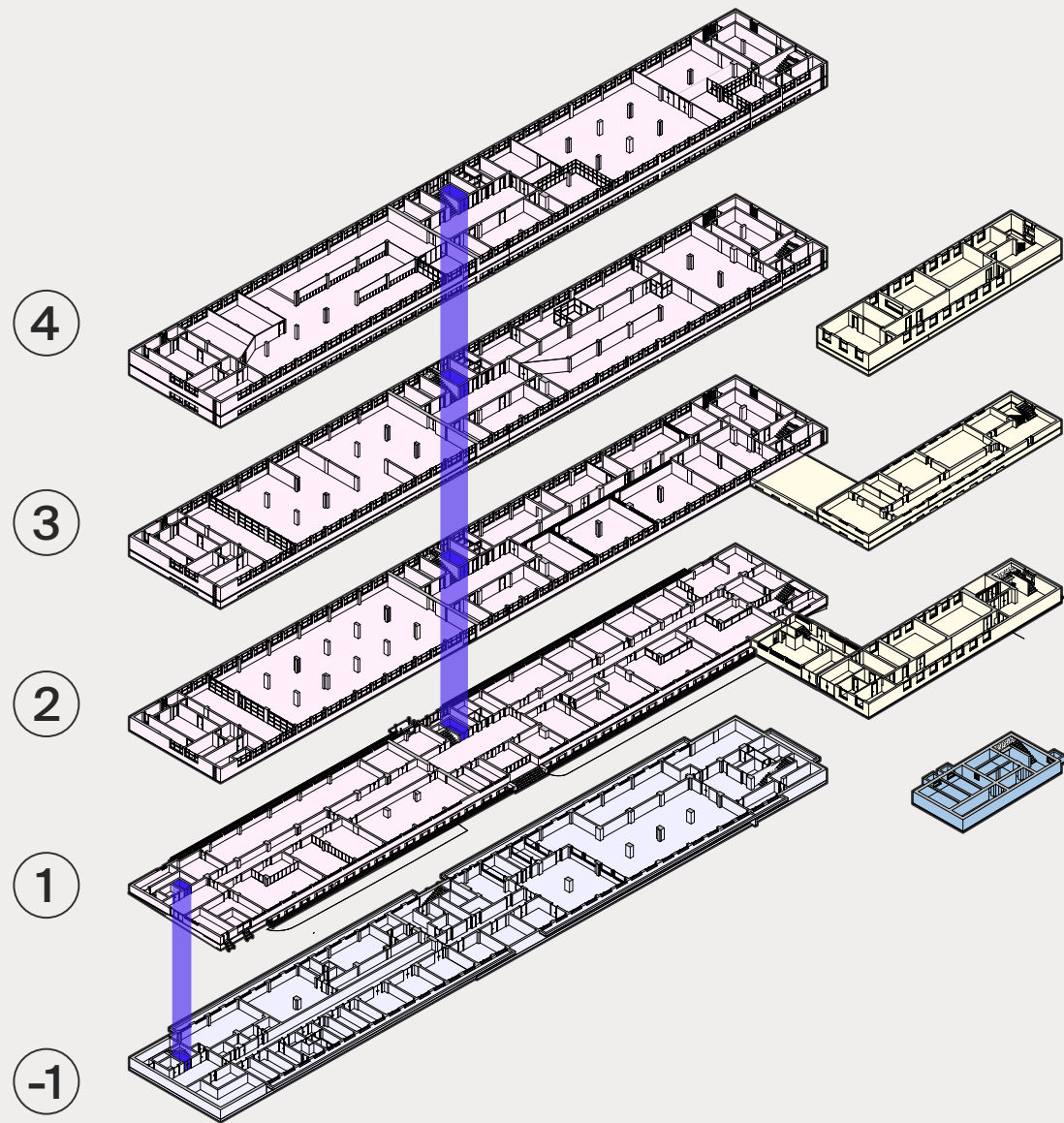

Ателиета на художници

Функции на сградата:
асансьори

ИСТОРИЯ НА ИНИЦИАТИВАТА,
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ,
ПРОЕКТНИ ЗАДАЧИ
И ОЧАКВАН РЕЗУЛТАТ

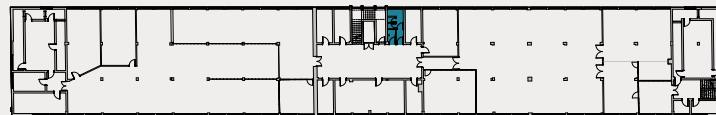
056

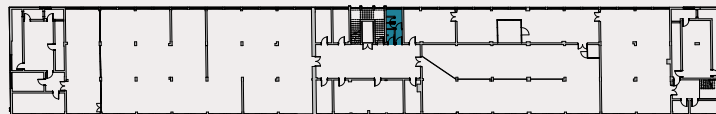
Асансьори

Функции на сградата: тоалетни

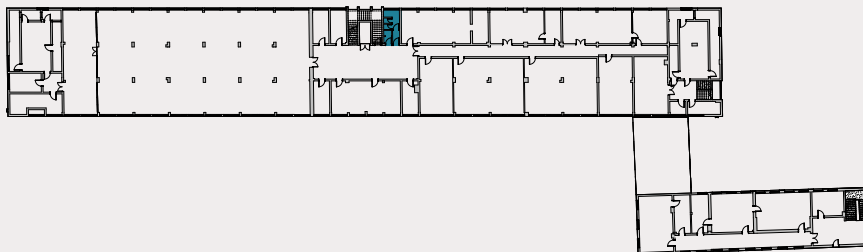
4

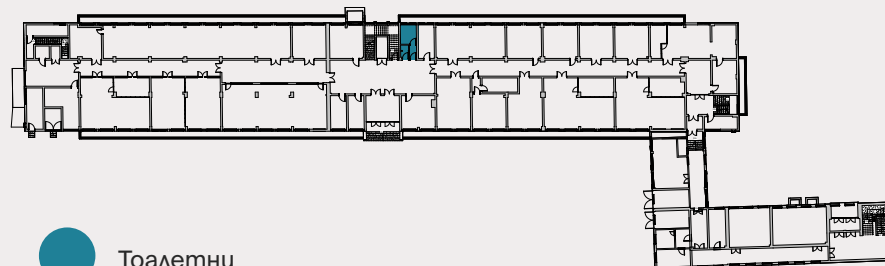
3

2

1

ИСТОРИЯ НА ИНИЦИАТИВАТА,
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ,
ПРОЕКТНИ ЗАДАЧИ
И ОЧАКВАН РЕЗУЛТАТ

057

Тоалетни

Екстериорни и интериорни елементи, които да бъдат интегрирани в новия дизайн

Сградата разполага с телфер, монтиран на четвъртия етаж на източната фасада, който се ползва чрез отварящи се врати на всеки от етажите под него. Дизайнът на фасадата трябва да се съобрази с телфера, така че той да може да се използва и занаяг.

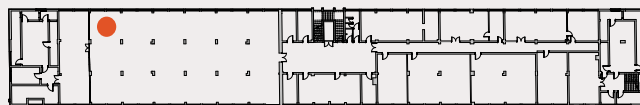
СГРАДАТА:
СЪЩЕСТВУВАЩО ПОЛОЖЕНИЕ

058

В голямата зала в южното крило на втория етаж на голямата сграда е разположен жакардов стан, който трябва да се интегрира в интериорния дизайн. В голямата зала в северното крило на четвъртия етаж на голямата сграда е разположен фланелен стан, който, също, трябва да се интегрира в интериорния дизайн.

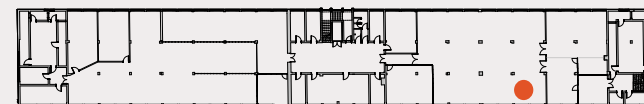
2

СГРАДАТА:
СЪЩЕСТВУВАЩО ПОЛОЖЕНИЕ

059

4

Техническо състояние

СГРАДАТА:
СЪЩЕСТВУВАЩО ПОЛОЖЕНИЕ

060

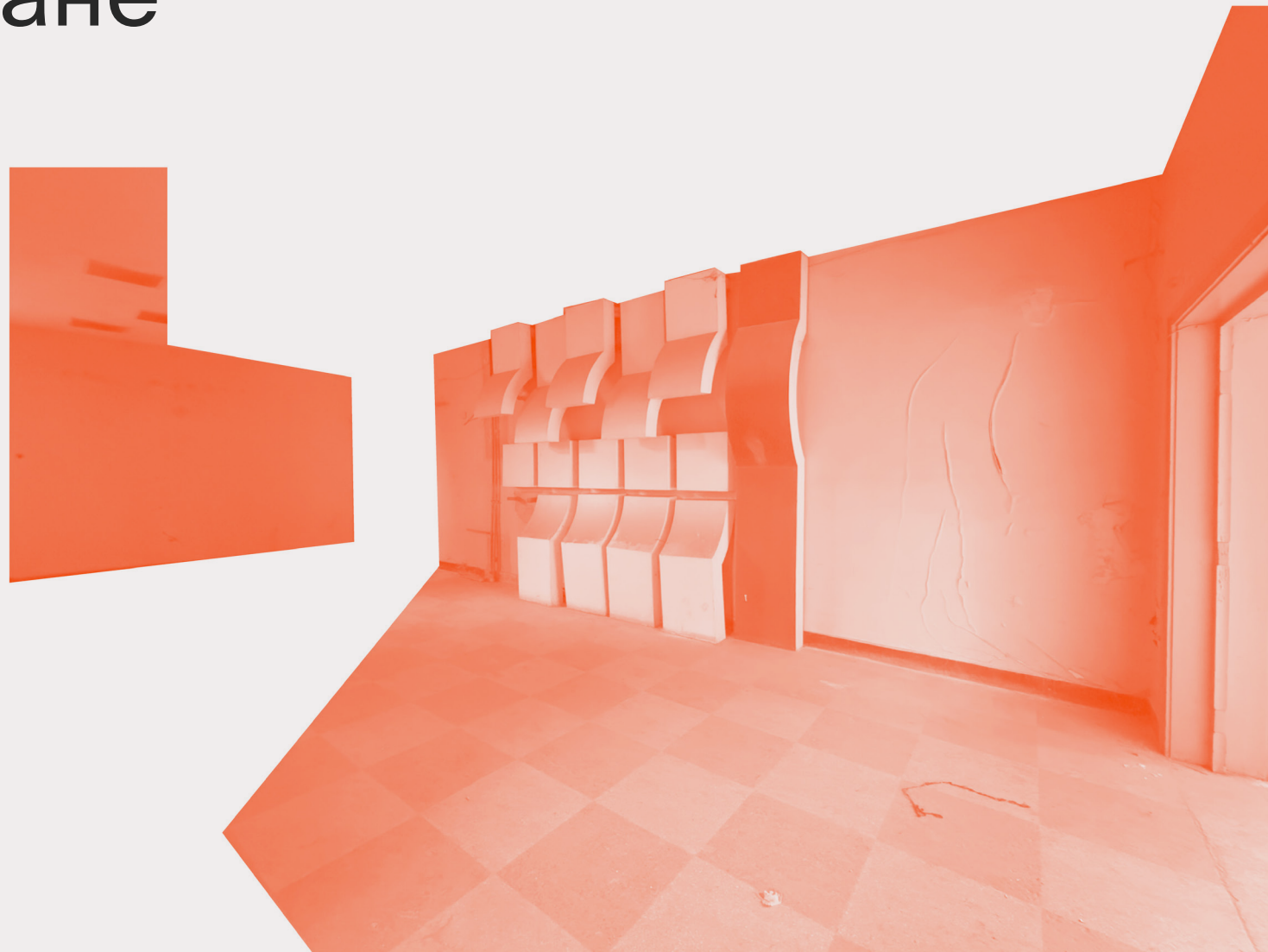
Конструктивно сградата е здрава и има добър потенциал за трансформация.

Сградата се намира в състояние, което изисква цялостно обновяване на инсталациите, съвременни мерки за енергийната ефективност, за пожарна безопасност и осигуряване на нормативните изисквания за достъпност и универсален дизайн на елементите на достъпната среда.

Сутеренът разполага с подходящи площи за разполагане на допълнителни технически помещения, работилници, складове и функционални зони, които не изискват пряко естествено осветление. Неговата структурна свързаност с надземните нива позволява ефективна интеграция на товарни и функционални връзки.

Въздуховодите, шахтите, инсталационните канали и съществуващите трасета трябва да бъдат обект на детайлно обследване, като проектантите следва да предложат оптимално и икономически обосновано решение за тяхното използване и трансформация.

проектиране

061

За да реализират проекти с мащаб, визия и в цялост Кристо и Жан-Клод са основали работата си на постоянните преговори, както с публичните власти, така и с частни субекти. Договарянето, в пряк и преносен смисъл, между функции, потребители, пространства, финансиране трябва да бъде водещ принцип и в планираната намеса. Това значи в проектните предложения да бъдат въплътени концепции като мултифункционалност, адаптивност и устойчивост.

Амбицията на Община Габрово и на всички заинтересовани страни е Центърът Кристо и Жан-Клод да въплъти **принципите и ценностите на Новия европейски Баухаус**:

1. **устойчивост** — адекватна реакция към климатичните промени, намаляване на замърсяванията, увеличаване на биоразнообразието;
2. **приобщаване** — ангажиране на заинтересовани страни, подкрепа за разнообразието, достъпност;
3. **красота** — качество на преживяването, естетика, идентичност.

Проектирането на Центъра Кристо и Жан-Клод предполага ангажимент към достъпността не само като нормативна мярка, а и като инструмент за културна демократизация — място, където изкуството и културата са достъпни не само физически, но и емоционално и когнитивно. В този контекст, достъпността не е просто „право на вход“, а право на участие, изразяване и принадлежност.

Тези общи принципи се трансформират
в следните проектантски задачи:

- Да създаде проект, който осигурява **най-добро възможно съжителство на често противоречащите си нужди** на различните пространства, описани във функционалната програма (шум — тишина, светлина — тъмнина — контролирана осветеност, публичен — ограничен — служебен достъп);
- Да се предложи **съвременна трансформация** на съществуващата сградна структура. Историята на сградата да не се заличава, а да се изразява чрез нови архитектурни решения, разкриващи оригиналните пластове, материали, структури и художествени елементи, специфични за периода на създаването ѝ.
- Да се следват съвременните принципи за **устойчивост и ресурсна ефективност**. Тук се включват: конструктивна икономия, оптимално използване на съществуващите материали, адаптиране на наличните обеми, минимизиране на новите надстройки и намеси, както и намаляване на въглеродния отпечатък както при реконструкцията, така и при бъдещата експлоатация. Дългосрочната устойчивост изисква проектантите да предложат решения за енергийна ефективност, управление на водните ресурси, подобряване на микроклимата във външната среда и внедряване на системи за възобновяема енергия;
- Да се използват съвременни строителни и сградни технологии, за да се приложи концепцията за „умна сграда“;
- Да се използва и развие характерната за сградата **естествена светлина**, която идва от фасадните отвори. Проектантите следва да предложат подход към фасадните елементи, който едновременно:
 - запазва функцията им като източник на естествена светлина;
 - отчита нуждата от контролирано осветление за експозиционни зони;
 - подобрява енергийната ефективност;
 - създава нова визуална идентичност на Центъра.

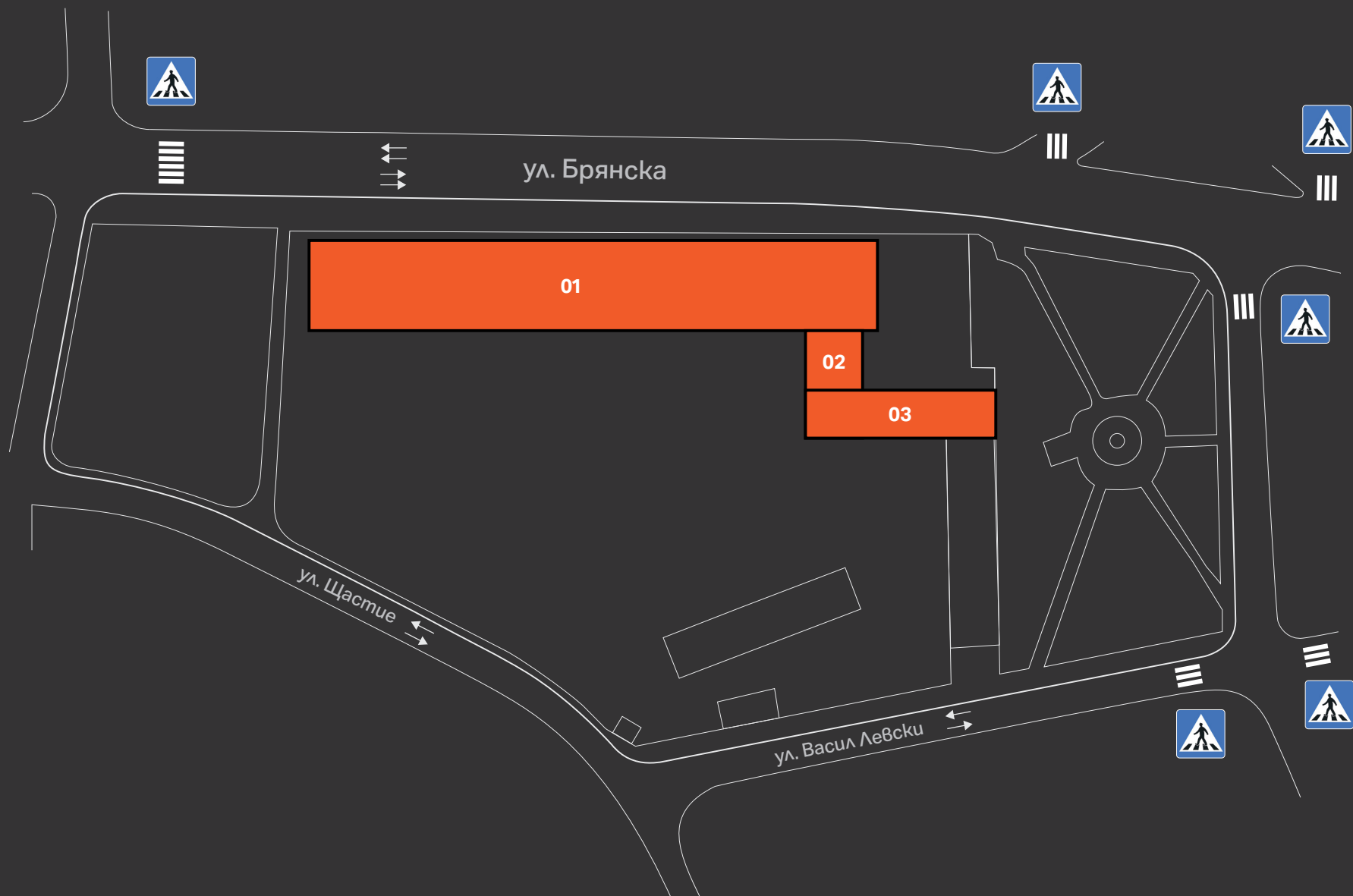
- Да се акцентира върху **достъпността и включването**. Да се търси максимално възможна степен на интегрирана достъпност в рамките на съществуващата сградна структура. Достъпът до всички основни функции следва да бъде осигурен чрез равностойни и ясно организирани маршрути, без вторични или изолирани решения. Където има конструктивни ограничения се очакват архитектурно интегрирани и естетически издържани намеси, които минимизират усещането за компенсаторен характер. Изисква се създаване на архитектурна среда, която е не само физически достъпна, но и психологически и когнитивно ясна за широк кръг потребители, включително хора със сензорни различия;
- Да се търси **гъвкаво проектно решение**. В пространствата следва да е заложена възможност за адаптивност във времето, за пренареждане на функционални единици, както и за последващо развитие на комплекса с нови функции и програми;
- Да се предвиди ясна логика на **етапността**, която позволява отделни части на сградата да функционират още преди края на реконструкцията (приоритет: ателиета за художници);
- Да се създаде ясна **пространствена и визуална идентичност** на комплекса.
- **Архитектурният образ трябва да отразява духа на Кристо и Жан-Клод чрез принципи** – временното, мащабното, обемното, трансформиращото – без директни цитати или буквално повторение на техните художествени практики. Проектите трябва да демонстрират уважение към тяхната работа, като същевременно създават автономна, нова архитектурна визия.

Транспортен достъп

Проектът за благоустрояване на прилежащата Крайречна зона предвижда развитие на транспортната мрежа и общинските площи, предвидени за паркиране, както и изграждането на велоалеи, моделиране и цялостно облагородяването на речните брегове, нови пешеходни зони и нов пешеходен мост през река Янтра. Мостът ще свърже директно Спортна зала Орловец, Музея на хумора и сатирата и Центъра за съвременно изкуство Кристо и Жан-Клог. Това ще осигури пряко и бързо пешеходно придвижване между тези публични сгради и ще дава алтернатива за споделено използване на паркоместата от двете страни на моста, тъй като пешеходното разстояние между тях ще е около 150 м.

В края на 2024 е проведен транспортен анализ на територията около Центъра и основните заключения от него са:

- локацията на обекта е с добро транспортно обслужване от градски транспорт. По ул. „Брянска“, непосредствено покрай обекта преминават автобусни линии с номера 2, 3, 7, 13, 14, 16, 24, 31, 33, 34 с различен график на движение;
- най-близката спирка на градския транспорт (Музей на хумора и сатирата) е разположена на около 100 м от Центъра;
- Центърът е лесно достъпен за пешеходци;
- велосипедното придвижване е в процес на изграждане, успоредно с благоустрояването на уличната мрежа;
- автомобилният трафик в района не е натоварен и кръстовищата имат добра пропускливост;
- изграждането на Центъра ще породи нуждата от 80-90 нови паркоместа, като следва да се намери подходящо решение, което да осигурява транспортния достъп без да се компрометира приоритетното усвояване на двора като външно арт пространство и озеленяване;
- с цел по-добра транспортна обезпеченост е удачно да бъде изграден вход/изход към ул. Щастие/ул. Васил Левски, източно от сградата.

Паркинг

Паркирането следва да се реши като обособен паркинг на две нива – подземно и наземно (на терен), предвид следните условия:

- с автомобилен достъп от изток – откъм ул. Васил Левски;
- препоръчва се да се ситуира в североизточната част на имота (на мястото на сградите, които се премахват) и южно пред сграда с идентификатор 14218.504.401.4 по КKKP, съгласно указана схема, така че, да не се препятстват всички останали проектни решения за дворното пространство, в т.ч. и търсената функционална, визуална и пространствена връзка с крайречната зона;
- да се предвиди реализирането му като отделен/обособен етап за изпълнение.

Допълнително, е допустимо да се предложи пряка връзка за транспортен достъп между имота на Центъра и прилежащия от юг паркинг, разположен в УПИ III-404 – за подземен гараж и открит паркинг кв. 111 по действащия план, съответстващ на ПИ с идентификатор 14218.504.404 по КKKP.

Функционална програма

Пространствата са разделени на групи, като за първите три категории е указана необходима площ и изисквания:

- с публичен достъп
- с ограничен достъп
- за персонал
- без указани площи
- покрив

Указаните площи са ориентировъчни, при проектирането са възможни вариации.

За четвъртата група пространства не е определена конкретна площ, тъй като тя зависи от общия дизайн.

ПРОЕКТИРАНЕ

А. Пространства с публичен достъп

Необходима е контролирана светлина (UV филтри за дневна светлина ако/където има такава). Цялата аудио и видео техника в сградата (както изложбени, така и информационни екрани) се контролират от едно място. Всички изложбени пространства са достъпни с товарните асансьори.

Изложбените пространства ще включват:

1. Изложбени пространства – 2060 кв.м

Постоянни изложби

- **Кристо и Жан-Клод. Проекти**, 650 кв.м – представя практиката и историята на проектите на Кристо и Жан-Клод чрез произведения на изкуството, фотографии, филми, карти, хронологии и материали (платове, въжета, крепежи и др.);
- **Роген в Габрово**, 270 кв.м – представя историята на семейство Явашеви и детството на Христо в Габрово чрез фотографии, документи, произведения на изкуството, филми, карти, хронологии;
- **Текстилната индустрия в Габрово**, 270 кв.м – представя историята на текстилната промишленост в Габрово, както и Текстилното училище, неговата учебна програма и истории чрез фотографии, документи, машини, артефакти, образователни материали и филми.

Временни изложби

- **Голямо галерийно пространство**, 600 кв.м – съвременно изкуство и култура представени във всички медии
- **Малко галерийно пространство**, 270 кв.м – съвременно изкуство и култура представени във всички медии

2. Пространства за събития – 700 кв.м

Многофункционални пространства за събития с тиха климатична система и отлични акустични условия за провеждане на представления, концерти, прожекции, лекции, приеми. Трябва да бъде достъпно независимо от други функции (включително след края на работното време) и да бъде обслужвано от товарен асансьор. Трябва да се предвиди затъмняване и контрол на дневната светлина или решения за регулиране на осветлението. 10-15% от площта трябва да се планира за склада на столове, маси, сценография и други материали.

- **Аудитория** (да поема минимум 250 седящи места). В близост да се планира кухня за финална подготовка и сервиране за кетъринг;
- **Малко пространство** (80 – 100 места) за прожекции, дискусии и акустична музика;
- **Пространство за уъркшопи и образователни цели** – с дневна светлина, ще се ползва и от деца, и от възрастни за лекции, прожекции, уъркшопи. Нужно е гъвкаво обзавеждане.

3. Библиотека с отворена читалня – 200 кв.м

Библиотека с хранилище и читалня с достъп до дневна светлина. Тематика: съвременно изкуство и култура, изкуство в публичното пространство, текстил.

4. Материална библиотека за текстил – 150 кв.м

Събира и представя мостри на платове, техническа информация за тях, знание и обекти, свързани с производството на текстил.

5. Зона за споделена работа – 400 кв.м, за около 50 работни места

С дневна светлина и добро шумопоглъщане. Предвиждат се два типа пространства – отворени и кабинети в приблизително съотношение 50:50 между тях. Основните ползватели се очаква да бъдат млади хора, живеещи в Габрово, но работещи от разстояние, както и дигитални номади. Потребителите трябва да имат удобен достъп до кафенето и ресторанта. Достъпът до това пространство и използването му трябва да са независими от всички други функции (включително след края на административното работно време);

6. Младежко пространство — 150 кв.м

С добра акустика и шумоизолация, за използване за репетиции на музикални групи, представления, семинари, прожекции и просто за отдих. Потребителите трябва да имат удобен достъп до кафенето;

7. Ресторант — 300 кв.м сеяща зона (за около 100 места) и 100 кв.м сервизна зона (кухня и стопански помещения)

Спокойно, светло и подредено така, че хората да могат да почиват, четат или общуват. Планира се да се сервират храна, сладкиши и напитки. Трябва да има добра акустика, дневна светлина и гледка (може да бъде разположено по фасадата, на покрива или с изглед към двора). Достъпът до него трябва да е независим от всички други функции (независимо от работното време на Центъра);

8. Кафене — 80 кв.м сеяща зона (за около 50 места)

и 40 кв.м — обслужваща зона

Спокойно, светло и подредено така, че хората да могат да почиват, четат или общуват. Планира се да се предлагат печива, сладкиши и напитки. Трябва да има добра акустика, дневна светлина и гледка (може да бъде разположено по фасадата, на покрива или с изглед към двора). Разположено е на различно ниво от ресторанта. Достъпът до него трябва да е независим от всички други функции (независимо от работното време на Центъра);

9. Сувенирен магазин — 200 кв.м (вкл. складовите пространства)

Магазинът е продължение на изложбите: търговско пространство и курирана селекция от книги, предмети и произведения на изкуството. Разположен е по главния маршрут или на изхода.

Б. Пространства с ограничен достъп

1. Работилници — 920 кв.м

Работилниците трябва да имат независим достъп и да се обслужват от товарен асансьор или чрез рампа на нивото на терена. Всички работилници трябва да имат отлична вентилация. Необходима е шумоизолация на цялата секция с работилници, така че да няма проникване на шум в обществените пространства. Моля, обърнете внимание на изискванията за осветеност и течаща вода, свързани с предназначението на помещенията:

- Дърво — 120 кв.м
- Метал — 50 кв.м
- Отливки — 50 кв.м, течаща вода
- Керамика и стъкло — 50 кв.м, течаща вода
- Текстил — 100 кв.м, течаща вода, дневна светлина.
- Графика — 140 кв.м, течаща вода, дневна светлина
- Фотография и видео — 100 кв.м, течаща вода за аналогови фотографски процеси
- Медия лаб — 140 кв. м
- Фаб лаб — 140 кв.м
- Офиси към работилниците — 30 кв.м

2. Ателиета за артисти — 800 кв.м

Целта е да има около 25 ателиета с различни размери между 20 и 50 квадратни метра. Някои от тях могат да бъдат свързани помежду си, за да образуват по-големи пространства. Всички те трябва да разполагат с течаща вода и независим достъп 24/7. В идеалния случай всички е добре да са изложени на слънчева светлина. Добре е между ателиетата на художниците и работилниците да има лесен достъп. Ателиетата следва да са осигурени с общи санитарни възли. Малката сграда може да се разгледа като потенциално място за ателиетата на художниците, заедно с резидентните студиа. При планиране на етапността на строително-ремонтните работи е добре да се приоритизира изграждането на ателиетата, така че художниците, които понастоящем работят в Центъра да могат да се преместят директно в новите ателиета.

3. Резидентни студиа – 500 кв.м

Целта е да има около 10 студиа с различни размери, така че повечето от тях да са подходящи за единични наематели, но да има и студиа за двойки и родители с малки деца. Всяко студио трябва да разполага с кухненски кът, дневна и работна зона, баня и тоалетна, спалня. Всички студиа да имат независим достъп 24 часа в денонощието, 7 дни в седмицата. Потенциално малката сграда може да бъде използвана за резидентни студиа, заедно с ателиетата на художниците.

ПРОЕКТИРАНЕ

В. Пространства за персонал

1. Офисно пространство – 700 кв.м –

общо пространство и пространства за срещи и телефонни разговори със звукоизолиращи завеси; финансовият отдел и „Човешки ресурси“ трябва да бъдат по-изолирани. Офисите да са проектирани за работа изцяло с електронни документи (без хартия), колективна работа и прозрачни процеси;

2. Трапезария за персонала – 40 кв.м –

трапезария с кухненски кът с възможност за претопляне на храна и хладилник, без възможност за готвене;

3. Фондохранилище – 400 кв.м –

да предлага възможност за съхранение на произведения от всички медии;

4. Склагове – 500 кв.м;

5. Помещение за охрана – 15 кв.м;

Г. Пространства без указан размер

Не се изисква определена квадратура, предвид че ще варира според проектното решение:

1. Вход	9. Тоалетни за служители
2. Входно фоайе	10. Товарни асансьори поне два, един за произведения на изкуството и друг за гоставки
3. Каса за билети	11. Зона/зони за товарене и разтоварване
4. Гардероб	12. Технически пространства
5. Зони за публична циркулация коридори и фоайета, асансьори, ескалатори (ако са необходими), стълбища	13. Евакуационни стълбища
6. Тоалетни за посетителите	
7. Вход за служители	
8. Зони за служебна циркулация коридори и фоайета, асансьори и стълбища, които се ползват само от служителите	

Д. Покрив

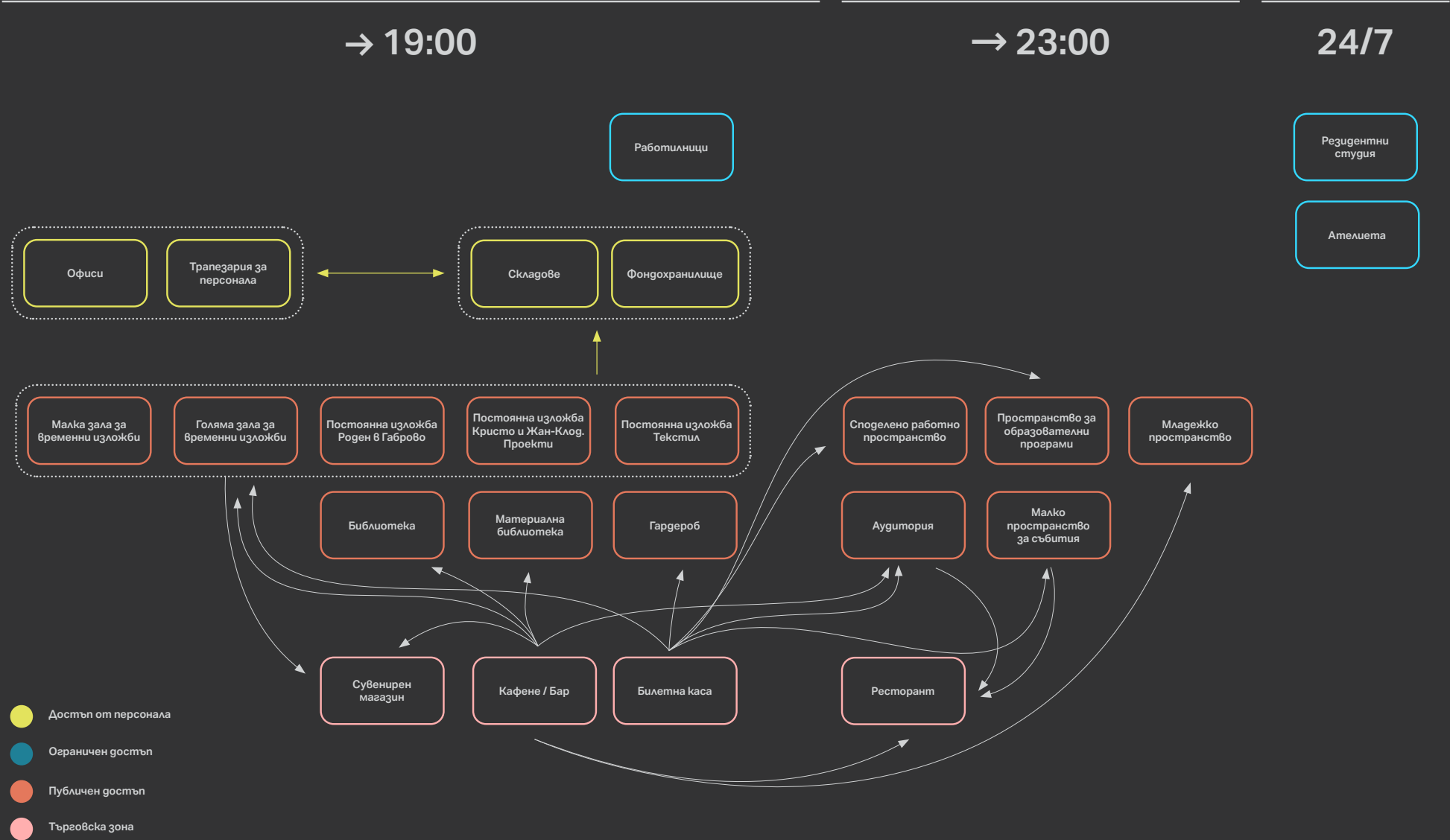
В досегашните обсъждания и анализи за покрива на сградата са дискутирани два възможни сценария: поставяне на соларни панели, които да намалят разходите за енергия на Центъра и създаването на покривна тераса със заведение. И двата, както и креативното им съчетаване са от интерес за Възложителя. При проектиране е добре да се вземе предвид направената оценка на соларния потенциал на сградата, при която са обследвани два варианта – южно-ориентирана система с мощност 235,84 kWp и система с ориентация на панели тип „изток-запад“ с мощност 295,68 kWp, като се препоръчва втория (изток-запад).

ПРОЕКТИРАНЕ

077

Функционална схема

Възможни бъдещи функции

Ако след разпределянето на всички функции останат свободни пространства, те могат да бъдат запазени за бъдещи нужди и последващо развитие, като за тях не се проектира обзавеждане и оборудване.

ПРОЕКТИРАНЕ

079

Функционална програма:
указани площи

ПРОЕКТИРАНЕ

080

Пространство	Area (m ²)
Пространства с публичен достъп	
Постоянни изложби	1190
Временни изложби	870
Зали за събития	700
Библиотека	200
Материална библиотека	150
Co-working пространство	400
Младежко пространство	150
Ресторант	400
Кафене	120
Сувенирен магазин	200
Пространства с ограничен достъп	
Работилници	920
Ателиета за артисти	800
Резидентни студиа	500
Пространства за персонал	
Офисно пространство	700
Трапезария за персонал	40
Фондохранилища	400
Складове	500
Охрана	15
Обща площ	8255
Двор	9000

Задължителни, препоръчителни и нежелани елементи на проекта

Задължителни условия

- Разумно и ефективно изпълнение на описаната функционална програма.
- Зониране на сградата на сегменти, така че части от тях да може да бъдат използвани самостоятелно (отнася се в най-голяма степен за системите за отопление, вентилация и климатизация).
- Максимално преизползване на съществуващите сгради и минимално добавяне на нови обеми.
- Да няма съществени промени в показателите КИИТ и плътност.
- Увеличение на озеленяването и залесяването на имота.
- Проектът да демонстрира чувствителност към невидимите бариери, усещането за гостоприемство, да отразява човешкото многообразие и различните възприятия (слух, звук, допир, мирис, обоняние, ориентиране, внимание).
- Проектът да предвижда преживяванията на различни персони:
 - неспециализиран посетител от няколко възрастови групи — дете, тийнейджър, млад посетител (25 — 35), родител с деца, човек на средна възраст и възрастен (65+);
 - специализирани посетители — художник, куратор, изследовател, колекционер;
 - групи посетители — семейства, ученици, туристическа група;
- Работа с пространства, технологии и материали, които нагласяват историята на сградата — нейните функции, начин на изграждане и ползване. Възможни са препратки към специфичните характеристики на образователната инфраструктура от 70-те години на XX век в България. Важно е след намесата да се вижда, че това е историческа сграда, въпреки че тя няма статут на паметник, както и че сградата има определени качества, които са специфични за времето на нейното изграждане.
- Използване на устойчиви местни растителни видове, изискващи по-малко поддръжка и създаващи условия за биоразнообразие, намален топлинен остров и добро управление на водите.

- Място за паркиране и/или изчакване за специализиран транспорт за трудно подвижни хора в максимална близост до вход (по възможност с козирка/навес).
- Да бъде помислено за засенчването на основните фасади (изток и запад). В момента западната е засенчена с големи дървета, но източната не е.
- Максимално преизползване на наличните на терен материали — например рециклиране и използване на място на генерираните строителни отпадъци (бетон и гр.).
- Използването на външните пространства освен за озеленяване и за възможност за създаване и представяне на изкуство в градска среда.
- Да бъде постигнат добър баланс между висока енергийна ефективност и автентичен архитектурен облик.
- Използването на устойчиви материали, които благоприятстват безопасни нива на шум (пространства за работа; пространства, за които е нужно добра акустика; други с възможност за тихи и уединени дейности); поддържането на хигиена, с максимални антиалергични качества.
- Безпрепятствен достъп до сградата и всички нейни зони — автоматизирани врати, безпратови входи и достъпни пътеки.
- Асансьори, отговарящи на стандартите за ползване от хора с увреждания, включително тактилни бутони, визуални и звукови индикатори.
- Минимум една тоалетна, достъпна за хора с увреждания, на всеки етаж с публичен достъп.
- Разбираема навигационна система — ясни указания и маршрути за ориентирване, както във вътрешните, така и външните пространства, достъпни и за хора с когнитивни затруднения — използване на цветово кодиране, ясна структура на пространствата, минимизиране на визуален шум.
- Решения за достъпност на пространствата, както за физически затруднения (наклон, височини, използвана сила), така и когнитивни и сензорни (цвят, разбиране, допир).
- Наличие на “тихо място/стая за релакс” за посетители със сензорни различия.

Препоръчителни условия

- Хуманистичен дизайн, който поставя в центъра ползвателите на сградата (посетители, творци и служители) и проявява щедрост, емпатия и внимание към съвместното съществуване на различните нужди, начини на ползване и преживяване в сградата — с пространства за рефлексия, за сътрудничество и фокусирана работа.
- Дизайн, който отчита комплексността на функциите и предлага съгласувани решения за съвместяването им.
- Оригинални концептуални предложения и иновативни решения, които не са самоцелни, а преди всичко — целесъобразни и практични. Дизайн, който отчита, че сградата е сцена за други форми на изкуство и творчество и създава условия за тяхното възприемане и случване.
- Пропускливост, гостоприемност и отвореност на сградата към околната среда, характеристики, които да увеличат и приветстват посетителя в пространството на Центъра.
- Главният вход да бъде ориентиран на изток — югоизток — към двора и реката.
- Да бъдат създадени пространствени и тематични връзки с Музей на хумора и сатирата и със Спортна зала Орловец.
- Рационално използване на ориентацията на сградата и пространствата около нея за оптимално разположение на функции, подходи, озеленяване и др.
- Западната фасада е към една от най-натоварените с автомобилно движение габровски улици. Шумът от тази пътна артерия е почти постоянен и изисква проектиране на нарочни и подходящи мерки за шумоизолация от уличния трафик.
- Отвеждане и събиране на дъждовните води с цел използването им за нужди в сградата и двора.
- Сграда без задни фасади.
- Лекота на циркулация в сградата, използване на светлината за създаване на приветливи пространства, четимост и лесна ориентация в пространствата.
- Освен посочените в програмата, част от пространствата, особено външните, да предполагат усещане за неформалност, така че да имат потенциала да бъдат припознати и развити като младежки пространства.
- Обособена стая за кърмене и отмора — интимно, спокойно и гостъпно пространство, предназначено за родители с малки деца, кърмещи майки и посетители, нуждаещи се от кратка почивка и грижа за личния комфорт.

- В сградата има архитектурни детайли, текстилни машини и стенописи, които могат да бъдат ефектно интегрирани в проекта.
- Използването в интериора на сградата на различни индустриални предмети, свързани с нейната история.
- Екологосъобразност на решенията, вкл. енергоефективни мерки както при строителството (избор на материали и технологии), така и при експлоатацията.
- Приобщаващ процес на дизайна — при преминаване през етапите на техническия и работния проект участват заинтересованите страни и се постига задълбочено разбиране на нуждите им.

ПРОЕКТИРАНЕ

084

Нежелани

- Заличаване на историята на сградата.
- Самоцелни архитектурни жестове, включително имитативно използване на художествените похвати, характерни за проектите на Кристо и Жан-Клод, особено „опаковане“.
- Разрушаване — частично или съществено, на проектните сгради.

ПРОЕКТИРАНЕ

085

Противопожарни изисквания и евакуационни пътища

Независимо, че проектните предложенията ще се изготвят на етап идейна концепция, следва да се имат предвид изискванията и технически правила и норми за осигуряване на безопасността при пожар, както по отношение на отделните пространства и тяхното предназначение, така и при оразмеряване на евакуационни пътища и при евакуацията на хора, с оглед предвиждане на мерки за тяхното безопасно и аварийно извеждане. Проектните решения ще следва да отразяват приложимите за сградата и обхвата на проектните работи мерки за пожарна безопасност, съгласно Наредба № 13-1971/29.10.2009 (обн. ДВ, бр.96/04.12.2009, с последно изм. и доп. ДВ, бр.46/06.06.2025) за строително-техническите правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар.

Евакуационни пътища (основни изисквания):

- от всяка точка в помещенията трябва да има два независими разсредоточени евакуационни изхода (ъгълът между алтернативните евакуационни пътища от най-отдалечената точка на помещението да бъде >45 градуса);
- ако от помещението се излиза директно към евакуационен изход /стълбище, поне единият от алтернативните евакуационни пътища трябва да бъде с дължина до 40 метра;
- ако евакуационните пътища преминават през съседни помещения, то всеки от тях трябва да бъде с обща дължина до 40 метра;
- ако помещението е с капацитет до 50 човека, се допуска да има един евакуационен изход като дължината на евакуационния път до изхода е до 20 метра;
- не се допуска евакуация през повече от 1 съседни помещения.

Соларен потенциал

Проведеният в края на 2024 анализ на соларния потенциал показва, че $\pm 25\%$ от очакваното потребление на енергия на годишна база може да бъде задоволено, ползвайки фотоволтаични панели, инсталирани на покрива на основната сграда.

Енергийна ефективност

Направена е и преценка на необходимите инвестиции за постигането на достатъчно добра енергийна ефективност. За да изпълни сградата съвременните изисквания в тази посока, ще е необходимо сградата да бъде топлоизолирана (покрив, фасада, сутерен), както и да бъдат подменени изцяло всички прозорци. За отоплението и охлаждането на сградата ще е необходимо изграждането на напълно нови системи.

Също така, трябва да се има предвид, че сегашният обем на остъкляването на фасадите прави сградата енергийно по-неефективна. Проектантите са поканени да предложат решения, които от една страна могат да доведат до по-висока енергийна ефективност, а от друга запазват идентичността на сградата.

обем и съдържание на материалите за представяне

088

Оформлението на документацията и предаването на конкурсните проекти следва да отговарят на посочените изисквания и да включват:

- Градоустройствена и архитектурна идея, представена чрез чертежи, текстове и визуализации, които в съвкупност да отразяват намерението за трансформация на сградата и територията, тяхното взаимодействие с градската среда и очакваното поведение на комплекса във времето. Съществено е чертежите да предават ясно логиката на вътрешното функционално зонироване, връзките между отделните етажи и зони, характера на външните пространства и начина, по който дворното пространство допринася за общата архитектурна композиция. В материалите следва да присъства и обозначаване на функционалните връзки, включително логистични и обслужващи маршрути, връзки към външните пространства и достъпни маршрути.
- Визуални материали, които да илюстрират ключови зони — входно пространство, основни експозиции, работилници, ателие, резидентно студио, дворно пространство, аудитория, образователно пространство, библиотека.
- Текст (обяснителна записка), който обосновава идейната концепция, принципите на пространственото решение, логиката на зонироването, подходите към съществуващата структура, мерките за достъпност и устойчивост и етапност. В текстовата част следва да бъдат описани основните аргументи, които мотивират използваните архитектурни средства, както и начина, по който предложението отговаря на целите на институцията и ценностите, свързани с културното наследство на Кристо и Жан-Клод.
- Схема на етапността, която описва възможните фази на реализация, необходимите времеви и пространствени последователности и подходите за осигуряване функционирането на отделните зони/части от комплекса по време на реконструкцията.

**Идейната концепция следва да бъде
представена чрез:**

- текст — обяснителна записка в pdf формат.
Наименование на файла — note.pdf до 3 MB общо;
- графични материали, оформени на минимум
4 (четири) и не повече от 5 (пет) табла, във
формат представен и записан в размер ISO A1
(594 мм/841 мм в PDF формат до 20 MB на файл,
RGB цветови модел.
Наименование на файловете:
1.pdf, 2.pdf, 3.pdf, 4.pdf.
- финансово предложение — по приложен образец;

Участникът може да приложи всякакви документи,
каквито реши за необходими — в pdf формат до 2
MB общо. Наименование на файловете — other1.pdf,
other2.pdf.

Съдържание на таблата

Табло 1

Анализ на територията, проблеми и потенциал на
сградата

Табло 2

Идейни решения за сградата

Табло 3

Архитектурна концепция на външното
пространство

Табло 4

Ключови зони, фрагменти и детайли

Табло 5 /по избор/

Допълнителни материали, не е задължително за
представяне. Може да съдържа: по избор на учас-
тниците — перспективни изгледи, 3D визуализации,
фотомонтажи, схеми, таблици, текст и други илюс-
тративни материали, онагледяващи проектното
предложение, включително видео материали.

Подаване на материалите

Участниците имат свобода на изразяването и начините на представяне на проектното решение. Върху конкурсните материали не трябва да се поставят каквито и да е обозначения или идентифициращи данни, които могат да **нарушат анонимността**. При констатиране на такива белези, които биха могли да нарушат анонимността и авторът на проекта да бъде идентифициран, конкурсният проект ще бъде отстранен от участие.

С оглед предвиждането за оценяване от международно жури, препоръчително е идеята концепция освен на български език, да е изработена и на английски език, при ползване на общоприетите метрични мерки. Задължителният език е български.

При представяне на английска версия към наименованието на съответния файл да се добави EN.

ОБЕМ И СЪДЪРЖАНИЕ
НА МАТЕРИАЛИТЕ ЗА
ПРЕДСТАВЯНЕ

Авторски права

Подавайки в системата ЦАИС заявление за участие и предавайки идейна концепция в конкурса, всеки от участниците се съгласява на условията за авторско право, описани в тази документация.

Авторското право върху идейната концепция принадлежи на автора, като произведение, създадено по поръчка, съгласно чл.42 от Закона за авторското право и сродните му права.

Във всеки един случай неотменимите авторски права остават собственост на автора и при всяко използване на концепцията победител, авторът задължително се споменава.

Възложителят има право да показва части от идейната концепция или в цялост, да ги използват за изложби, в пресата, архив и други, включително и да ги публикува на електронната страница на конкурса, като задължително, при всяко едно използване авторът се споменава.

Обхват на инвестиционните проекти

Участникът, сключил договор с Възложителя, след провеждане на процедура на договаряне без предварително обявление, съгласно 79, ал. 1, т. 9 от ЗОП ще е ангажиран за:

· Изработване на инвестиционни проекти във фаза

„работен проект“ по всички необходими части за реализиране на предвидените с идейните решения на участника, спечелил конкурса, и сключил договор с Възложителя, след провеждане на процедура на договаряне без предварително обявление, съгласно чл. 79, ал. 1, т. 9 от ЗОП, което включва:

- проектна документация, съгласно изискванията на Наредба № 4/2001 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти, с минимум следните части:
- архитектура, вкл. решения за достъпна среда;
- интериор и обзавеждане;
- паркоустройство и благоустрояване;
- геодезическа (трасировъчен план и вертикална планировка);
- конструкции, вкл. земна основа;
- инсталации и мрежи на техническата инфраструктура: ВуК, електро, ОВК и Ен. ефективност;
- технологична;
- пожарна безопасност;
- организация и безопасност на движението — при необходимост;

- и други, в съответствие с действащата нормативна уредба към момента на възлагане;
- сметна документация, съгласно чл. 150 от Наредба № 4/21.05.2001 г., която да съдържа: обяснителна записка, подробни количествени и стойностни сметки по частите на проекта за видовете СМР и на елементите на недвижимото и подвижно обзавеждане, спецификация на предвидените за влагане строителни продукти (материали, изделия, комплекти и системи) с технически изисквания към тях в съответствие с действащи норми и стандарти, спецификации на предвиденото с проекта оборудване/обзавеждане и обобщена (генерална) стойностна сметка на обекта;
- визуализация на проекта — към задължителния обем на инвестиционния проект, се изисква изготвяне на перспективни изгледи, 3D визуализации, фотомонтажи, схеми, и други илюстративни материали, онагледяващи проектното предложение, включително видео материали.

Упражняване на авторски надзор по време на строителството, доставката и изпълнението на оборудването и обзавеждането.

ОБЕМ И СЪДЪРЖАНИЕ
НА МАТЕРИАЛИТЕ ЗА
ПРЕДСТАВЯНЕ

В различни части и етапи от процеса на изготвяне на настоящото задание, са взели участие Любо Георгиев в сътрудничество със служители на Община Габрово и с активното съдействие на::

Маргарита Доровска

Анета Василева

Мартин Христов

Явор Панев

Цвета Йоцова

Ивелина Гаджева

Христо Станкушев

Бойка Огнянова

Пламен Тодоров

Мартин Заимов

Фотографии

Боряна Пандова

Марин Кафеджийски

Графичен дизайн

Георги Шаров

ОБЩИНА ГАБРОВО

Тази публикация е създадена в рамките на проект N° BG16FFPR003-2.002-0021 Брегове на съвремението – комплекс от мерки по Програма *Развитие на регионите* 2021–2027, който се осъществява с финансовата подкрепа на Програма *Развитие на регионите* 2021–2027 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Габрово и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган на ПРР 2021–2027.

Funded by
the European Union

ПРОГРАМА
РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНИТЕ